

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

19 ביולי 2017

1150

כ"ה בתמוז התשע"ז

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת המכס (מס' 27), התשע"ז-2017 1230

הצעת חוק לתיקון פקודת המכס (מס' 27), התשע"ז-2017

תיקון סעיף 1

1. בפקודת המכס¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 –

(1) אחרי ההגדרה "הישבון" יבוא:

"הצהרת ייבוא" – כמשמעותה בסעיף 62;

"הצהרת ייצוא" – כמשמעותה בסעיף 103;

"חוק חתימה אלקטרונית" – חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001²;

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975³;

"חוק סוכני המכס" – חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964⁴;

(2) ההגדרה "ימים" – תימחק;

(3) בהגדרה "מחסן רשוי", במקום "רשומים להחסנה" יבוא "שהותרו לאחסנה כמשמעותם בפרק חמישי";

(4) במקום ההגדרה "מנהל" יבוא:

"מנהל" – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה⁵;

ד ב ר י ה ס ב ר

של מסמכים (ראו פרק ארבעה עשר א' המוצע, בסעיף 56 להצעת החוק), ולתקן בהתאם לכך הסדרים שונים בפקודת המכס (להלן – הפקודה) הנוגעים להגשת הצהרות ומסמכים הנוגעים לייבוא ולייצוא של טובין.

כמו כן מוצע לקבוע לראשונה עיצומים כספיים בשל הפרת הוראות בפקודה, זאת לצורך ייעול אכיפת הוראות אלה.

לבסוף, מוצע לתקן הוראות שונות בפקודה שחלף זמן רב מאז נחקקו או תוקנו, ואשר דורשות עדכון. כך למשל, מוצע להחליף את המונח "רשומים" המשמש היום בפקודה בהוראות הנוגעות להתרת טובין לייבוא או לייצוא, במונחים "הצהרת ייבוא" ו"הצהרת ייצוא", ולקבוע הסדר מפורט יותר בעניין הגשתן ותוכנן של הצהרות אלה.

סעיף 1 מוצע למחוק, להוסיף ולתקן כמה הגדרות בסעיף 1 לפקודה, בהתאם לתיקונים המוצעים בהצעת חוק זו, ובין השאר את ההגדרות כמפורט להלן.

למחיקת ההגדרה "ימים" – המונח "ימים" מוגדר היום בפקודה כך:

"ימים" – למעט יום שבת וכל יום אחר שהממשלה הכריזה עליו בצו כחג ציבורי לענין פקודה זו; מוצע לבטל את ההגדרה מאחר שאין הצדקה שלמונח זה תהיה פרשנות

בללי תכליתו המרכזית של החוק המוצע היא הטמעתה של מערכת סחר חוץ חדשה במינהל המכס. המערכת החדשה מיועדת להחליף את המערכות התפעוליות המשמשות כיום את מינהל המכס ולשרת את כלל הגורמים המעורבים בתהליכי סחר החוץ של מדינת ישראל, ובכלל זה יבואנים, יצואנים, סוכני מכס, משלוחים בין-לאומיים, נמלי ים, נמלי תעופה, מעברים יבשתיים, חברות תעופה, חברות ספנות, חברות תובלה, מחסנים רשומים, רשויות מוסמכות (משרדי ממשלה) ועובדי רשות המסים.

תפקידה של המערכת הוא ניהול הכנסתם של טובין לישראל והוצאתם ממנה, לצורך אכיפת דינים ותקינה בתחומים שונים, כגון ביטחון, תחבורה, בריאות ובטיחות ולצורך גביית מסי היבוא.

למערכת החדשה יכולות רבות. היא מאפשרת תהליכי עבודה בלא נייר באמצעות ממשקים נוחים למשתמשים, מקילה על הליכי הסחר ומפשטת אותם. מאגר הנתונים שלה והבקרה האפקטיבית שהיא מאפשרת על טובין המיובאים לישראל ומיוצאים ממנה, יש בהם כדי לשפר את יכולת האכיפה של הרשויות.

לשם הטמעת המערכת המתוארת לעיל מוצע להוסיף לחוק הוראות לענין דיווח אלקטרוני, קרי הגשה מקוננת

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

² ס"ח התשס"א, עמ' 210.

³ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 16.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(5) אחרי ההגדרה "מסי יבוא" יבוא:

"מסמכי העדפה" – מסמכים המונפקים בהתאם להסכם סחר שישראל צד לו המעניק בין השאר העדפה בשיעורי מכס, אשר כוללים הצהרות בדבר מקורם של הטובין ועמידתם בתנאים לקבלת העדפה בשיעורי מכס לפי אותו הסכם; לעניין הגדרה זו, "העדפה" – לרבות הפחתה או פטור; "מסר אלקטרוני" – כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית; "מצהר" – כמשמעותו בסעיף 53;

(6) במקום ההגדרה "נמל" יבוא:

"נמל" – כל אחד מאלה:

- (1) נמל כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶, שהמנהל אישר לעניין פקודה זו;
  - (2) שדה תעופה כהגדרתו בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977⁷, שהמנהל אישר לעניין פקודה זו;
  - (3) מסופי מעבר כהגדרתם בחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה), התש"ם-1980⁸, שהמנהל אישר לעניין פקודה זו;
  - (4) מקום אחר ששר האוצר קבע, בצו;
- "סוכן מכס" – כהגדרתו בחוק סוכני המכס;

(7) אחרי ההגדרה "רשות המכס" יבוא:

"שטעון" – ייצוא אל מחוץ לישראל של טובין שיובאו, ובלבד שהטובין היו נתונים לפיקוח המכס משעת הבאתם לישראל עד ייצואם מישראל, והכול בין אם הטובין נפרקו בישראל מכלי הובלה, בנמל, והוטענו על גבי כלי הובלה אחר, באותו נמל או בנמל אחר, ובין אם לא נפרקו בישראל;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה "נמל" – מוצע לקבוע הגדרה חדשה למונח "נמל", אשר תכלול את כל סוגי הנמלים שדרכם מובלים טובין לישראל: בים, באוויר וביבשה. זאת חלק ההגדרה הקיימת כיום, אשר מפנה לפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971, וכוללת נמלי ים בלבד. יצוין כי הסדרת מעמדם של המקומות שמהם נכנסים לישראל טובין המובלים דרך האוויר ודרך היבשה, לצורך החלת דיני המכס, נעשתה עד היום באופן פרטני במסגרת חקיקת משנה. כעת מוצע להסדיר במאוחד, לעניין דיני המכס, את כל סוגי הנמלים ומעברי הטובין, ובהתאם כוללת ההגדרה המוצעת ל"נמל" את כל סוגי הנמלים והמעברים כאמור.

להגדרה "שטעון" – המונח "שטעון" עניינו בטובין מיובאים שיוצאו אל מחוץ לישראל, בלי שיוצאו מפיקוח המכס מרגע הייבוא עד רגע היצוא. בהתאם, תוגש לגבי פעולה זו הצהרת ייצוא לפי הוראות סעיף 103 כנוסחו המוצע בסעיף 32 להצעת החוק.

מיוחדת לעניין פקודת המכס, בהשוואה למשמעותו כיום בדין הכללי ופקודת הפרשנות.

להגדרה "המנהל" – המנהל כהגדרתו בפקודה הוא הממונה לפי סעיף 3 לפקודה על ניהול ענייני המכס. ההגדרה הקיימת היום ("מנהל אגף המכס והבלו") מבוססת על ההפרדה הניהולית בין אגפי רשות המסים ששורה טרם איחוד האגפים השונים תחת מטה הנהלה אחת. מוצע על כן לקבוע שהמנהל יהיה המנהל כהגדרתו בפקודת מס הכנסה, קרי, מנהל רשות המסים או סגנו.

להגדרה "מסמכי העדפה" – מוצע להגדיר "מסמכי העדפה" – כמסמכים אשר מונפקים בהתאם להסכם סחר שישראל צד לו המעניק בין השאר העדפה בשיעורי מכס, ואשר כוללים הצהרות בדבר מקור הטובין ועמידתם בתנאים לקבלת העדפה בשיעורי מכס. על פי המוצע, יידרשו יבואנים ויצואנים אשר מבקשים להסתמך על מסמכים כאלה, לצרפם להצהרת הייבוא או להצהרת הייצוא שהם מגישים (ראו דברי ההסבר לסעיף 62 לפקודה כנוסחו המוצע בסעיף 20 להצעת החוק).

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 182.

⁸ ס"ח התש"ם, עמ' 104.

תיקון סעיף 6 2. בסעיף 6 לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א), פסקה (3) – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ב), המילה "נמלים" – תימחק.

ביטול סעיפים 11 ו-12 לפקודה – בטלים. 3.

תיקון כותרת פרק שלישי לפקודה, במקום "רישום" יבוא "הצהרות". 4.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 24 לפקודה קובע כי "כל טובין הנתונים לפיקוח רשות המכס, חוץ מטובין שייבואם אסור, ניתן להגיש עליהם רשומון ולקבל עליו התרה, בדרך שתיקבע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת". סעיפים 26 עד 29 לפקודה קובעים הוראות לעניין הגשת רשומון מיוחד, חובת מגיש רשומון להשיב על שאלות והטיפול בטובין בהתאם לרשומון.

כאמור מוצע להחליף את ההסדר הקיים היום בפקודה בהסדר חדש ועדכני לעניין אופן הגשתו ותוכנו של הצהרות ייבוא והצהרות ייצוא, והדרך להתרת הטובין הכלולים בהן לייבוא או לייצוא, לפי העניין. ההסדר החדש ייקבע על פי המוצע בסימן ה' בפרק רביעי לפקודה (ייבוא) ובסימן ב' בפרק שישי לפקודה (ייצוא), ומוצע לרכו בו את כל ההוראות הנוגעות לעניינים אלה.

בהתאם לכך מוצע להחליף את סעיף 24 לפקודה בסעיף כללי הקובע את החובה להגיש לגבי טובין מיובאים או טובין מיוצאים הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא, לפי העניין, ולבטל את סעיפים 26 עד 29 לפקודה. וזה נוסחם:

"רשות להגיש רשומון מיוחד

26. רשאי המנהל להרשות רישומם של טובין בכל צורה ואופן ובכל תנאי שיראה להורות.

חובת מגיש רשומון להשיב על שאלות

27. המגיש רשומון חייב להשיב על כל שאלה בנוגע לטובין הנקובים בו, אם נדרש לכך על ידי גובה המכס או פקיד-מכס אחר.

התרת הרשומון

28. משהותר רשומון יראו את הטובין כרשומים, והרשומון שהותר ישמש הרשאה לנהוג בטובין כרשום בו.

יש לטפל בטובין לפי הרשומון

29. טובין שהוגש עליהם רשומון והותר, יש לטפל בהם מיד בהתאם לטיבו של הרשומון.

התרת הרשומון

28. משהותר רשומון יראו את הטובין כרשומים, והרשומון שהותר ישמש הרשאה לנהוג בטובין כרשום בו.

יש לטפל בטובין לפי הרשומון

29. טובין שהוגש עליהם רשומון והותר, יש לטפל בהם מיד בהתאם לטיבו של הרשומון.

כמו כן, בעקבות החלפת המונח "רשומון" במונחים "הצהרת ייבוא" ו"הצהרת ייצוא" מוצע לתקן בהתאם לכך

סעיף 2 לאור הוספת ההגדרה "נמל" לסעיף 1 לפקודה, מוצע לבטל את ההסמכה הקבועה היום בסעיף 6(א)(3) לפקודה, שלפיה הממשלה רשאית לקבוע בצו נמלים ותחומיהם.

סעיף 3 סעיפים 11 ו-12 לפקודה קובעים הוראות המסדירות את יחסי העבודה בין עובדי מינהל המכס לרשות המכס. מדובר בעניינים שלא מקובל היום לעגן בחקיקה, ובהתאם, סעיפים אלה אינם מיושמים כיום ומוצע על כן לבטלם. וזה נוסחם:

"שכר שעות נוספות

11. הותרה עבודה בימי מנוחה או פגרה או מחוץ לשעות העבודה הרשמיות, ייגבה בעד שירותם של פקיד-המכס שכר שעות נוספות בשיעור שנקבע.

סבלים ואגרות סבלות

12. המנהל רשאי להתקין תקנות בדבר העסקתם של סבלים העובדים במחסני המכס או בכל מקום הנתון לפיקוח רשות-המכס, והוא רשאי לקבוע את השכר שייגבה בעד שירותים אלה.

סעיפים 4, 7 עד 11, 47, 49 עד 52, 53(1) ו-64

כללי הליכי הייבוא והייצוא של טובין נעשים כיום באמצעות הגשת רשמונים בידי יבואנים וייצואנים, שבמסגרתם מוגשת הצהרה על פרטי הטובין. הרשמונים מוגשים כיום למכס באופן ממוכן וכן בעותק מקורי חתום, וההוראות המסדירות את פרטיהם, מועדי הגשתם, אופן הגשתם והמסמכים שיש לצרף להם קבועות במקומות שונים, לעתים באופן חלקי, בפקודת המכס ובתקנות שנקבעו מכוחה.

לצורך הבהרת הנדרש בעניין זה מיבואנים וייצואנים וכן לצורך הסדרה אחידה וברורה של תהליכי התרת טובין לייבוא ולייצוא, מוצע להחליף את ההוראות הנוגעות לרשמונים בהוראות חדשות ומפורטות יותר. בתוך כך מוצע כאמור להחליף את המונח "רשומון" במונחים "הצהרת ייבוא" ו"הצהרת ייצוא", לפי העניין. בהוראות החדשות לעניין הצהרת ייבוא והצהרת ייצוא ייקבע תוכנו של הצהרות אלה, מועד הגשתן, אופן הגשתן ואופן הפעלת הסמכות להתיר את הטובין הכלולים בהם לייבוא או לייצוא. לפי העניין (ראו גם דברי ההסבר לסעיפים 20, 27 ו-32 להצעת החוק).

5. בסעיף 14 לפקודה – תיקון סעיף 14
- (1) פסקה (2) – תימחק;
- (2) בפסקה (3), המילים "ויצואם כפוף לקיום תנאי או הגבלה לפי כל חיקוק" – יימחקו, ואחרי "שנקבעו ליצוא" יבוא "או משעה שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא לפי הוראות סימן ב' לפרק שישי, לפי המוקדם".
6. בסעיף 15 לפקודה, בכל מקום, במקום "שיט" יבוא "הובלה" ובמקום "השיט" יבוא "ההובלה".
7. במקום סעיף 24 לפקודה יבוא:
- "הצהרות 24. טובין מיובאים או טובין שנועדו ליצוא, תוגש לגביהם לרשות המכס הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' לפרק רביעי או הצהרת ייצוא לפי הוראות סימן ב' לפרק שישי, לפי העניין".
8. סעיפים 26 עד 29 לפקודה – בטלים. ביטול סעיפים 26 עד 29
9. בסעיף 30 לפקודה, לפני "טובין שהם" יבוא "על אף האמור בסעיף 24" ובמקום "רשומן" יבוא "הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא, לפי העניין".
10. בסעיף 31(א) לפקודה, במקום "או להתרת הרשומן שלהם" יבוא "או למתן התרה לגביהם לפי הוראות סעיף 65 לרבות כפי שהוחל בסעיף 103(ו)".
11. בסעיף 39(א) לפקודה, לפני "טובין שיובאו" יבוא "על אף האמור בסעיף 24", במקום "ההצהרה בטופס או בתווית" יבוא "ההצהרה שבטופס או שבתווית" ובמקום "הרשומן הנדרש לפי פקודה" יבוא "הצהרת הייבוא הנדרשת לפי סימן ה' לפרק רביעי".
12. סעיף 39 לפקודה – בטל. ביטול סעיף 39
13. בסעיף 44 לפקודה – תיקון סעיף 44

ד ב ר י ה ס ב ר

ב ישראל או משמש בסחר החוץ של ישראל. בדומה לתיקון המוצע של ההגדרה "נמל", בסעיף 1 להצעת החוק, מוצע לתקן הוראה זו כך שתחול על טובין הנמצאים בכל כלי הובלה כהגדרתו בפקודה ("כלי שיט, כלי רכב, כלי טיס או בעל חיים המשמשים להובלת טובין"). שכן מתקיימת בעניין זה אותה תכלית העומדת ביסודו של פיקוח המכס על כלל הטובין המובלים לישראל.

סעיף 12 סעיף 39 לפקודת המכס קובע כך:

"תשלום מכס על ידי אדם אחר"

39. בהסכמת המנהל ובתנאים הנראים לו, רשאי אדם לקבל על עצמו את תשלום המכס על טובין, כולו או מקצתו, גם אם לא הוא שייבא אותם, ובמקרה זה, דינו מיום מתן הסכמת המנהל, כדין מי שייבא את הטובין".

מאחר שמוצע לרכז את ההוראות הנוגעות לחיוב במכס ולתשלום המכס בסעיפים 123 ו-123ב לפקודה כנוסחם המוצע בסעיף 37 להצעת החוק, מוצע לבטל הוראה זו.

סעיף 13 בדומה לתיקון המוצע בסעיף 6 להצעת החוק, מוצע לתקן את סעיף 44 לפקודה שעניינו טובין

הוראות שונות בפקודה הנוקטות היום את המונח "רשומן" ובלשון "רישום לייבוא" או "רישום לייצוא".

סעיף 5 סעיף 14 לפקודה קובע מתי טובין נתונים לפיקוח רשות המכס (בין השאר, מוסמכת רשות המכס לבדוק טובין נתונים לפיקוח). לפי פסקה (2) של הסעיף האמור, הפיקוח על טובין שמכוונים לתבוע עליהם הישבון ביצואם לפי הפרק התשיעי יהיה "משעה שהוגש לרשות המכס הרשימון על ייצואם ועד ייצואם". בדומה לכך נקבעה בפסקה (3) הוראה ייחודית בעניין הפיקוח על טובין שייצואם כפוף לתנאי או הגבלה.

מאחר שמופעל פיקוח אחיד על כלל הטובין המיוצאים, אין מקום לקבוע בעניינים אלה הוראות ייחודיות, ומוצע על כן למחוק את פסקה (2) של סעיף 14 לפקודה ולתקן את פסקה (3) של אותו סעיף, כך שהפיקוח על טובין שנועדו לייצוא יחול משעת הבאתם של הטובין לאחד המקומות שנקבעו לייצוא, או משעת הגשת הצהרת הייצוא לגביהם, לפי המוקדם, עד ייצואם.

סעיף 6 סעיף 15 לפקודה קובע כי טובין הנמצאים בכלי שיט הבא מחוץ לארץ יהיו נתונים אף הם לפיקוח רשות המכס כל עוד כלי השיט נמצא בתחומי נמל

(1) האמור בו יסומן "א)", ובו, במקום "באניה שסרה" יבוא "בכלי הובלה המגיע" ובמקום "האניה" יבוא "כלי ההובלה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לעניין טובין ששטעונם אסור לפי כל דין או שהסחר בהם אסור לפי כל דין או התחייבות בין-לאומית של ישראל."

14. בסעיף 45(2) לפקודה, במקום "תסקיר" יבוא "מצהר".

15. אחרי סעיף 52 לפקודה יבוא:

"חובה להשיב על קברניט של אנייה המגיעה לישראל, עובד אנייה אחראי שאלות ולהגיש מסמכים בעניין אנייה

(1) להשיב לפקיד מכס על שאלות בעניין האנייה, מטענה,

צוות עובדיה, נוסעיה, צירתה ומסעה;

(2) להגיש לפקיד מכס כל תעודה או מסמך אחר שידרוש

בעניין האנייה ומטענה."

16. בכותרת סימן ג' בפרק רביעי לפקודה, במקום "תסקיר" יבוא "מצהר".

תיקון כותרת סימן ג'

בפרק רביעי

ד ב ר י ה ס ב ר

יצוין כי כיום, חלק מהנתונים על אודות מטענים המובלים במטוסים מועבר בפועל לפני הגשת הרשומון, אך מדובר בנתונים חלקיים בלבד, בלא שקיים לעניין זה הסדר ממצה בפקודה.

מוצע לקבוע כי לגבי מטען המועבר בדרך האוויר יוגש מצהר על ידי חברת התעופה ארבע שעות לפני הנחיתה בישראל או בעת ההמראה לישראל, לפי המאוחר (סעיף 53(א)(2) המוצע), ולגבי מטען המועבר בדרך היבשה יוגש מצהר על ידי סוכן המכס או המשלח הבין-לאומי, יום לפני הגעת המטען לישראל (סעיף 53(א)(3) המוצע). לגבי מטען המובל בדרך הים יוגש המצהר לא יאוחר מיום אחד לפני הגעת האנייה לישראל, או בעת יציאת האנייה לישראל, לפי המאוחר (סעיף 53(א)(1) המוצע), ובמקרה שמדובר במטען שנועד להיפרק מחוץ לישראל – במועדים משתנים בהתאם לאורך ההפלגה הצפויה לישראל (סעיף 53(א)(1)(ב) או (2) המוצע). המצהר ומבנהו יהיו כפי שיקבע המנהל.

לפי סעיף 54 המוצע, מצהר יוגש באמצעות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – חוק חתימה אלקטרונית, מסר אלקטרוני), בהתאם להוראות לפי פרק ארבעה עשר א' אשר מסדירות דרך הגשה זו (ראו דברי ההסבר לסעיף 56 להצעת החוק).

חובת קברניט אנייה המגיעה לישראל להשיב על שאלות ולהגיש תעודות, מוסדרת כיום בסעיף 53 לפקודה. מאחר שכאמור מוצע לרכז בסעיף 53 לפקודה כנוסחו המוצע הוראות הנוגעות להגשת מצהר, לגבי מטענים המובלים בכל דרכי ההובלה, מוצע להעביר הוראה זו לעניין קברניט אנייה לסעיף נפרד (ראו סעיף 52 לפקודה כנוסחו המוצע בסעיף 15 להצעת החוק).

שייבואם אסור ומיועדים למקום מחוץ לישראל, כך שיחול לגבי טובין המגיעים בכל כלי הובלה ולא רק באנייה. בנוסף מוצע להבהיר, בסעיף קטן (ב) המוצע, כי החרגת דיני איסור הייבוא לגבי טובין כאמור לא תחול במקרה שקיים, לפי דין או לפי התחייבות בין-לאומית של ישראל, איסור על שטעונם או על הסחר בהם.

סעיפים 14 עד 18, 21, 29, 41 ו-53(2)

מצהר הוא מסר המשודר למכס, שבאמצעותו מעבירים מובילי מטענים המיובאים לישראל נתונים שונים על אודות הטובין המובלים. שידור המצהרים מהווה חלק משמעותי ממערך האכיפה של המכס. במצב הקיים היום רק אחוז קטן מן המשלוחים נבדק לפני השחרור מפקוח המכס, בהתאם למערכת ניהול סיכונים שמפעיל המכס. הצלבת נתונים ממוחשבת בין נתוני מצהר לבין נתוני רשומון הייבוא משפרת את היכולת לאתר במהירות ניסיונות לביצוע עבירות מכס בטובין מיובאים, לרבות במשלוחים אשר לא נבדקים לפני שחרורם מפקוח המכס. לאור ההתפתחויות בתחום הסחר הבין-לאומי ובמטרה לייעל את מערך הבקרה על מטענים ולשפרו, מוצע לקבוע בפקודה הוראות עדכניות להסדרת נושא הגשת המצהרים.

הגשת מצהר לגבי מטען המובל בדרך הים נעשית כיום בהתאם לסעיפים 53 ו-54 לפקודה. ואולם בהסדר הקבוע בסעיפים אלה חסרות הוראות בדבר תוכנו של מצהר, אופן הגשתו ואופן תיקונו במקרה של טעות שנפלה בו. מוצע על כן להחליף את ההסדר הקיים בנושא הגשת המצהרים בהסדר מפורט יותר.

בהסדר זה, הקבוע בסעיפים 53 עד 54 המוצעים, מוצע לקבוע לראשונה חובת הגשת מצהר לגבי מטען המועבר בדרך האוויר ולגבי מטען המועבר בדרך היבשה – נושאים המוסדרים היום באופן חלקי בסעיף 67 לפקודה.

"הגשת מצהר" 53. (א) הובלו טובין לישראל דרך הים, האוויר או היבשה, תחול חובה להגיש לרשות המכס פרטים על כלי ההובלה וכן פירוט של כלל הטובין במטען המובל בכלי ההובלה, ובכלל זה מטען אשר יעדו הסופי אינו בישראל, ומאפייניהם, וכן פירוט של המכולות הריקות (בחוק זה – מצהר). בהתאם למפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעניין מטען שהובל לישראל דרך הים –

(א) לצורך פריקתו בישראל, יגיש סוכן האנייה ובאין סוכן אנייה – קברניט האנייה את המצהר לא יאוחר מ־24 שעות לפני הגעת האנייה לישראל, או בעת יציאת האנייה לישראל מהנמל האחרון שבו הוטען מטען המובל לישראל, לפי המאוחר;

(ב) לצורך פריקתו מחוץ לישראל, תגיש חברת הספנות ובאין חברת ספנות – יגיש הקברניט, את המצהר, במועדים המפורטים להלן, לפי העניין:

(1) בהפלגה לנמל בישראל שצפויה להימשך שישה ימים או יותר ממועד יציאת האנייה מהנמל האחרון שבו ביקרה (בסעיף זה – נמל פקידה) – לא יאוחר משישה ימים לפני הגעת האנייה לנמל בישראל;

(2) בהפלגה לנמל בישראל שצפויה להימשך פחות משישה ימים ממועד יציאת האנייה מנמל הפקידה האחרון – בעת יציאת האנייה מכל נמל שבו הוטען מטען המובל לישראל;

(2) לעניין מטען שהובל לישראל דרך האוויר – תגיש חברת התעופה המובילה את המצהר לא יאוחר מארבע שעות לפני נחיתת המטוס בישראל, או בעת המראתו לישראל, לפי המאוחר;

(3) לעניין מטען שהובל לישראל דרך היבשה – יגיש סוכן המכס של היבואן את המצהר יום אחד לפני הגעתו לישראל, לכל המאוחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

יצוין כי תיקונים דומים לתיקונים המוצעים בנושא מצהרים נכללו בהצעת חוק להעמקת גביית המסים והגברת האכיפה (ייעול אמצעי הגבייה ודיווח), התשע"ג–2013 (הצעות חוק הממשלה התשע"ג, עמ' 882) (להלן – הצעת החוק להעמקת הגבייה), אשר עברה קריאה ראשונה בכנסת ה־19 ביום י"א בתמוז התשע"ג (19 ביוני 2013), אך הליכי חקיקתה לא הושלמו.

לכסוף, מוצע לתקן הוראות שונות בפקודה הנוגעות למצהרים, ובין השאר, להחליף את המונח "תסקיר" המשמש כיום בחלק מההוראות האמורות, במונח "מצהר".

מוצע כי אם התגלתה טעות בגופו של מצהר ששירר מוביל מטען למכס, ישרר המוביל מצהר מתוקן, בכפוף לתשלום אגרה שסכומה ייקבע בתקנות (ראו סעיף 54 לפקודה בנוסחו המוצע).

כמו כן מוצע לתקן, בסעיף 21 להצעת החוק, את סעיף 67 לפקודה, הקובע בין השאר חובת הצהרה על טובין המובלים שלא בדרך הים. הוראה זו לעניין חובת ההצהרה אינה נדרשת עוד שכן סעיף 53 המוצע מסדיר את החובה להגיש מצהר גם בנוגע לטובין המיובאים בדרך האוויר או היבשה.

(ב) המנהל רשאי לקבוע הוראות לעניין תוכן המצהר ומבנהו.

54. תיקון טעות במצהר
התגלתה טעות במצהר שהוגש, רשאי המנהל להתיר הגשת מצהר מתוקן; על הגשת מצהר מתוקן תשולם אגרה בסכום שיקבע שר האוצר בתקנות.

54.א. הגשת מצהר באמצעות מסר אלקטרוני
מצהר, וכל תיקון שלו, יוגשו באמצעות מסר אלקטרוני, בהתאם להוראות לפי פרק ארבעה עשר א."

18. בסיף 55 לפקודה –

(1) בכותרת השוליים, במקום "בתסקיר" יבוא "בהגשת פרטים";

(2) במקום "תסקיר" יבוא "פרטים".

19. תיקון סעיף 56
בסיף 56 לפקודה, במקום "שהרשומן עליהם הותר" יבוא "שניתנה לגביהם התרה לפי הוראות סעיף 65".

20. החלפת סימן ה'
במקום סימן ה' בפרק רביעי לפקודה יבוא:
בפרק רביעי

"סימן ה': הצהרת ייבוא"

62. הצהרת ייבוא (א)
בעל טובין המיובאים לישראל, למעט טובין כאמור המיובאים למטרת שטעון, יגיש עליהם למנהל הצהרת ייבוא לאחת מהמטרות האלה (בחוק זה – הצהרת ייבוא):

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 19, 20, 26, 35, 36, 40, 42 עד 44, 46 ו-60
(ב) רשומן ארעי יוגש וערובה תופקד לפי הוראות גובה המכס.

רשומן ארעי

63. (א) אם אין בידי הבעל לספק מיד פרטים מלאים להגשת הרשומן, והוא מצהיר על כך לפני גובה המכס, רשאי הוא להגיש רשומן ארעי ולהפקיד כל סכום שיקבע גובה המכס כערובה לתשלום המכס.
כללי הוראות סימן ה' בפרק רביעי (סעיפים 62 עד 65) לפקודה מסדירות את תהליכי רישום של טובין המיובאים לישראל. מוצע להחליף את הוראות סימן ה' האמור בהוראות חדשות המסדירות יחד את הגשת ההצהרות על טובין מיובאים – הצהרות שמוגשות למטרות צריכה, והצהרות שמוגשות למטרות אחסנה, הכול כמפורט להלן.

לסעיפים 62 עד 65 המוצעים – כללי

סימן ה' לפרק רביעי לפקודה כולל הוראות המסדירות הגשת רשמונים על טובין מיובאים, כדלקמן:

"סימן ה': רשמונות"

סוגי הרשמונות

62. כל טובין שיובאו יירשמו, בטופס שנקבע, לאחת המטרות שלהלן:

(1) צריכה בארץ;

(2) אחסנה;

(3) שטעון;

(4) מעבר.

רשומן ארעי

63. (א) אם אין בידי הבעל לספק מיד פרטים מלאים להגשת הרשומן, והוא מצהיר על כך לפני גובה המכס, רשאי הוא להגיש רשומן ארעי ולהפקיד כל סכום שיקבע גובה המכס כערובה לתשלום המכס.
(ב) טובין מתוך מטען או משגור כאמור שלא הוגש עליהם רשומן תוך הזמן שנקבע, רשאי גובה המכס להורות על סילוקם לכל מחסן מכס שהוקצה לכך.

(1) צריכה בארץ;

(2) אחסנה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וחוק סוכני המכס, רשאי המנהל לקבוע, לעניין ייבוא לצורך שימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129, תנאים או נסיבות שבהתקיימם רשאי אדם שאינו בעל הטובין, להגיש הצהרת ייבוא בעבור בעל הטובין.

(ג) הצהרת הייבוא תהיה ערוכה במבנה ולפי פרטים שקבע המנהל בכללים, דרך כלל או לסוגי מקרים, ויצורפו לה כל המסמכים המפורטים להלן, כשהם שלמים וניתנים לקריאה:

- (1) חשבונות המכר שטרי הביטוח, שטרי המטען, מפרט האריוזות, שטרי החבילות ומסמכים אחרים הנוגעים לטובין ומלמדים על ערכם במקום קנייתם, לרבות דמי ההובלה, הביטוח ושאר התשלומים ששולמו בשלהם;
- (2) אם ייבוא הטובין חייב בהיתר ייבוא, רישיון ייבוא או אישור ייבוא – היתה, רישיון או אישור כאמור;

(3) מסמכי העדפה;

(4) כל מסמך אחר שקבע שר האוצר.

(ד) מסמכים כאמור בסעיף קטן (ג) יכללו כל פרט שקבע המנהל.

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ג)(1) –

(1) רשאי המנהל לפטור מהחובה לצרף מסמכים כאמור באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, בהתקיים תנאים או נסיבות שקבע;

ד ב ר י ה ס ב ר

כהגדרתו המוצעת בסעיף 1, תוגש הצהרת ייצוא, שכן מדובר בטובין שנועדו מלכתחילה לייצוא.

מוצע לקבוע, בדומה לדין הקיים ערב תחילתו של החוק המוצע, שאת הצהרת הייבוא יגיש בעל הטובין. כמו כן מוצע לציין במפורש, בסעיף קטן (ו) המוצע, כי בעל הטובין יוכל לפעול בעניין זה באמצעות סוכן מכס, כאמור בסעיף 168 לפקודה ובהתאם לחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964 (להלן – חוק סוכני המכס), זאת מאחר שהוא חשוף לסנקציה מינהלית בשל הפרת ההוראות בעניין זה (ראו גם דברי ההסבר לפרק שלושה עשר א' המוצע). "סוכן מכס" מוגדר בחוק סוכני המכס, כ"אדם העושה פעולת מכס בשביל זולתו דרך שירות לכול, והוא רשום בפנקס סוכני המכס לפי חוק זה" (להלן – סוכן מכס).

עוד מוצע להסמיך את המנהל לקבוע, לעניין ייבוא לצורך שימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129 לפקודה (שימוש בטובין שייבא יחיד לצרכיו או לצורכי בני ביתו או נתינה במתנה של טובין שייבא יחיד, לצרכיו או לצורכי בני ביתו של יחיד אחר). תנאים שבהתקיימם יוכל אדם שאינו בעל הטובין (ואינו סוכן מכס מטעמו), להגיש הצהרת ייבוא בעבור בעל הטובין.

(ג) עברו שלושה חדשים מיום שיובאו אותם טובין או 45 ימים מיום שיובאו טובין לנמל תעופה ולא נתבעו ולא הותר רשמונם, רשאי גובה המכס למכרם; אולם טובין שהם דבר האָבָה, מותר למכרם בכל עת שיראה גובה המכס, בין לפני שסולקו למחסן ובין לאחר מכן.

כאמור, מוצע לקבוע הסדרים עדכניים ומלאים בנושאים אלה המוסדרים כיום בפקודה באופן חלקי, ולהסדיר במסגרתם את כלל התהליכים והסמכויות הנדרשות בקשר להגשת הצהרת ייבוא והטיפול בה ובטובין הכלולים בה. בתוך כך מוצע לקבוע הוראות לעניין תוכן הצהרת הייבוא, מועד הגשתה, אופן הגשתה ואופן הפעלת הסמכות להתיר את הטובין הכלולים בה לצריכה בארץ או לאחסנה. כמו כן מוצע כאמור להחליף לעניין טובין מייבאים את המונח "רשומן" במונח "הצהרת ייבוא", הכול כמפורט להלן.

לסעיף 62 המוצע

על פי המוצע הצהרת הייבוא יכול שתוגש למטרת צריכה בישראל או למטרת אחסנה (אחסנה במחסן רשוי לפי הוראות סעיף 68 לפקודה כנוסחו המוצע בסעיף 22 להצעת החוק). לגבי טובין אשר מייבאים למטרת שטעון

(2) רשאי המנהל להורות, לעניין מסמכים כאמור באותו סעיף קטן שיורה, ובהתקיים תנאים שיורה, כי הם יומצאו לרשות המכס לאחר הגשת הצהרת הייבוא.

(1) הגשת הצהרת ייבוא לפי הוראות סעיף זה יכול שתיעשה בידי סוכן מכס כאמור בסעיף 168 ובחוק סוכני המכס.

(א) הצהרת ייבוא תוגש לאחר הגשת המצהה, למעט בסוגי מקרים שקבע המנהל בכללים, אך לא יאוחר משלושה חודשים ממועד הייבוא, ולעניין טובין שיובאו דרך האוויר – לא יאוחר מ-45 ימים ממועד הייבוא.

(ב) לא הוגשה הצהרת ייבוא במועד כאמור בסעיף קטן (א), רשאי גובה המכס למכור את הטובין או להשמידם.

הגשת הצהרת ייבוא, בצירוף המסמכים שיש לצרף לה לפי הוראות סעיף 62(ג), תוגש באמצעות מסר אלקטרוני בהתאם להוראות לפי פרק ארבעה עשר א'.

המועד להגשת הצהרת ייבוא

הגשת הצהרת ייבוא באמצעות מסר אלקטרוני

ד ב ר י ה ס ב ר

פרטים שהם חובה בחשבונות מכר

147. חשבונות המכר ותעודות הלואי שלהם בנוגע לטובין שיובאו יכללו את הפרטים שנקבעו, והמנהל רשאי לסרב לקבל חשבון או תעודה שאין בהם פרטים אלה.

יובהר כי אין בעצם חובת הדיווח או צירוף המסמכים להצהרת הייבוא על פי המוצע בהצעת חוק זו, כדי לשנות מהמצב המשפטי הקיים ערב תחילתו של החוק המוצע.

לבסוף, מוצע לקבוע כי המנהל רשאי לפטור מהחובה לצרף מסמכים, כולם או חלקם, בהתקיים תנאים או נסיבות שקבע, וכן להתיר למגיש להמציא חלק מהמסמכים לאחר הגשת הצהרת הייבוא בהתקיים תנאים שיקבע.

לסעיף 63 המוצע

בדומה להוראה הקיימת היום בסעיף 65 לפקודה, מוצע לקבוע כי הצהרת ייבוא תוגש לאחר הגשת המצהה, למעט בסוגי מקרים שקבע המנהל בכללים, ובכל מקרה לא יאוחר משלושה חודשים ממועד הייבוא, ולעניין טובין שיובאו דרך האוויר – לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים ממועד הייבוא. משמעות האיחור בהגשת הצהרת כאמור קבועה על פי המוצע בסעיף קטן (ב), שלפיו גובה המכס יוכל למכור או להשמיד טובין שהצהרת הייבוא לגביהם לא הוגשה במועד הרלוונטי לגביהם.

לסעיף 64 המוצע

כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר, וכחלק מהטמעת מערכת שער עולמי הנוכרת לעיל, מוצע לקבוע כי ההגשה של הצהרת הייבוא, על המסמכים שיש לצרף לה, תיעשה באופן מקוון בהתאם להוראות לפי פרק שלושה עשר א' לפקודה, כנוסחו המוצע בסעיף 56 להצעת החוק.

מוצע כי ההצהרה תהיה ערוכה במבנה ולפי פרטים שקבע המנהל בכללים ויצורפו לה חשבונות המכר, שטרי המטען ומסמכים נוספים אשר הוראות בדבר החובה לצרפם קבועות כיום בסעיפים 146 ו-147 לפקודה. כמו כן מוצע לעגן בסעיף זה חובה לצרף להצהרת הייבוא מסמכי העדפה כהגדרתם המוצעת, בסעיף 1 להצעת החוק. דרישה זו קבועה כיום בהוראות צו תעריף – שיעורי מק"ח, התשע"ז, עמ' 41.

לאור קביעת הוראות אלה בסעיף 62 המוצע, מוצע, בסעיף 42 להצעת החוק, לבטל את הסעיפים האמורים. וזה נוסחם:

"מסירת חשבון מכר עם הרשומן"

146. (א) עם הרשומן על הטובין יש להגיש את כל חשבונות המכס, שטרי הביטוח, שטרי המטען, שטרי החבילות, המכתבים והתעודות האחרות הנוגעים למשלוח הטובין והמראים את ערכם במקום קנייתם, ואת דמי ההובלה, הביטוח ושאר התשלומים שעליהם.

(ב) בטובין שייבואם או יצואם טעון היתר או רשיון יש להגיש עם הרשומן גם את ההיתר או הרשיון.

(ג) רשאי המנהל לדרוש שעם חשבון הממכר המקורי יוגש לו העתק חתום בידי הנשגר או בידי בעל הטובין או בחותמתם; במקרה זה תעכב רשות המכס בידיה את חשבון המכס המקורי, ותחזיר את ההעתק לבעליו לאחר שנפדו הטובין.

(ד) המסמכים והתעודות המפורטים בסעיף זה יוגשו בדרך שתיקבע בתקנות.

65. (א) הוגשה הצהרת ייבוא, רשאי המנהל לתת, באופן מקוון, התרה לגבי הטובין הכלולים בה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא ייתן המנהל התרה כאמור באותו סעיף קטן אם מתקיים אחד מאלה:

(1) המנהל מצא כי לא קוימה הוראה לפי כל דין בקשר לייבוא הטובין, ובכלל זה מצא כי מתקיים אחד מאלה:

(א) ההצהרה כוללת פרטים לא נכונים;

(ב) ההצהרה אינה כוללת פרטים שיש לכלול בה לפי הוראות סעיף 62(ג);

(ג) להצהרה לא צורפו מסמכים שיש לצרף לה לפי הוראות סעיף 62(ג), או שצורפו לה מסמכים כאמור שאינם שלמים או שאינם ניתנים לקריאה; (ד) לא שולמו מסי ייבוא כדין;

(ה) לא שולמה הוצאה שהתחייב בה אדם על פי פקודה זו בקשר לטובין המיובאים;

(2) לא ניתנה ערובה לקיום הוראות פקודה זו שדרש המנהל.

(ג) נתן המנהל התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא, כאמור בסעיף קטן (א), ינהגו בטובין האמורים על פי ההצהרה.

(ד) החליט המנהל, כאמור בסעיף קטן (ב), שלא לתת התרה, יודיע על כך למגיש ההצהרה.

(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ג), נתן המנהל התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא, כאמור בסעיף קטן (א), והיה לו יסוד סביר להניח, טרם מסירתם של הטובין לצריכה בארץ, כי מתקיים לגבי הצהרת הייבוא שהם נכללו בה האמור בסעיף קטן (ב), רשאי הוא להתלות את ההתרה או לבטלה.

שמירת מסמכים 65א. הוגשה הצהרת ייבוא, ישמור בעל הטובין את ההצהרה וכל מסמך שצורף אליה לפי סעיף 62(ג), בהתאם לכללים שיקבע המנהל.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 65 המוצע

יובהר כי אין באימתן התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא, בשל הפרה מסוימת, כדי למנוע, במקרים המתאימים, מתן התרה לאחר תיקון הפרה האמורה. במקרים אחרים, ובהתאם למצב החוקי הקיים ערב תחילתו של החוק המוצע, עשוי המכס להפעיל סמכויות נוספות הנתונות לו לגבי הטובין האמורים.

לסעיף 65א המוצע

כתוצאה מהמעבר לחובת דיווח מקוון כאמור בפרק ארבעה עשר א' לפקודה בנוסחו המוצע בסעיף 56 להצעת חוק זו (חלף הגשת ההצהרה בצירוף המסמכים באופן פיזי), נוצר צורך בשמירת ההצהרה, ובמקרים מסוימים אף שמירת חלק מהמסמכים המקוריים אשר נסקרו וצורפו להצהרה שנשלחה באופן מקוון, זאת לצורך ביצוע בקרה

ייבואם וייצואם של טובין, לישראל וממנה, נעשים כיום באמצעות התרת רשומן בידי המכס. לגבי הטובין הכלולים ברשומן (ראו סעיף 24 לפקודה). לאחר קליטת הרשומן מבצע המכס הליך של עיבוד נתונים שלפיו נקבע אם תינתן התרה או שהרשומן והטובין הכלולים בו ינותבו לבדיקות נוספות.

מוצע להסדיר את הליך התרת הטובין בצורה מפורטת ולקבוע כי משהתקבלה הצהרת הייבוא, מוסמך המנהל לתת התרה לגבי הטובין הכלולים בה. ואולם אם מצא המנהל כי בוצעו הפרות שונות לגבי הטובין המיובאים, ובכלל זה הפרות הנוגעות למסמכים שלא צורפו להצהרה, מסיים שלא שולמו והוראות אחרות שהופרו, הכול כמפורט בסעיף 65(ב) המוצע, הוא לא ייתן התרה כאמור.

חובה להשיב על 65.ב. מי שמגיש הצהרת ייבוא חייב להשיב על כל שאלה בנוגע שאלות לטובין הכלולים בהצהרה, אם נדרש לכך בידי פקיד מכס.

הגשת מסמך אחר 65.ג. על אף הוראות סעיף 62(א), רשאי המנהל להתיר, דרך כלל או בסוגי מקרים שקבע, הגשת מסמך אחר, במקום הצהרת ייבוא; התיר כאמור, יראו מסמך כאמור, לענין כל דין, כהצהרת ייבוא."

תיקון סעיף 67 21. בסעיף 67 לפקודה –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "כניסה לכלי הובלה המוביל טובין בייבוא שלא בדרך הים";

(2) הקטע החל במילים "מיד לאחר שהגיעו" עד המילים "וחייב הוא" – יימחק.

החלפת סעיף 68 22. במקום סעיף 68 לפקודה יבוא:

"רישיון מחסן 68. (א) בעל מחסן לא יאחסן בו טובין הנתונים לפיקוח רשות מכס אלא אם כן ניתן לו רישיון לכך מאת המנהל ובהתאם לתנאים שקבע המנהל ברישיון (בפרק זה – רישיון מחסן); המנהל רשאי לקבוע ברישיון את סוגי הטובין שניתן לאחסן כאמור במחסן.

(ב) בעל רישיון מחסן יאחסן במחסן בהתאם להוראות לפי סעיף קטן (א) רק טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם אחסנה, כאמור בסעיף 62(א)2, וניתנה לגביהם התרה (בפרק זה – טובין שהותרו לאחסנה), ואולם רשאי המנהל, מטעמים מיוחדים או בסוגי מקרים שקבע, להורות על אחסנת טובין שלא הוגשה לגביהם הצהרה כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

ובדיקת אימות. לאור האמור, מוצע לקבוע חובת שמירת מסמכים כאמור על פי כללים שיקבע המנהל לענין זה.

לסעיף 65 ב המוצע

ההוראה המוצעת בסעיף זה קבועה כיום בסעיף 27 לפקודה ומוצע, במסגרת ריכוז ההוראות בענין הצהרת ייבוא בסימן ה' לפרק רביעי לפקודה, לקבוע אותה בסעיף 65 ב המוצע. גם בהוראה זו אין משום שינוי המצב המשפטי הקיים ערב תחילתו של החוק המוצע.

לסעיף 65 ג המוצע

מוצע להסמיך את המנהל להתיר, דרך כלל, או בסוגי מקרים שיקבע, הגשת מסמך אחר במקום הצהרת ייבוא. ההסדר נדרש מאחר שלעתים מתעורר צורך בהגשת מסמך שאינו הצהרת ייבוא, למשל בשל התחייבויות בין-לאומיות. יודגש כי משאישר המנהל הגשת מסמך אחר כאמור, ייחשב המסמך להצהרת ייבוא לענין כל דין, כך שכל הוראה הנוגעת להצהרת ייבוא, בפקודה או בכל דין אחר, תחול גם לענין מסמך כאמור.

לבסוף, מוצע לערוך התאמות בסעיפים שונים בפקודה המתייחסים לרשמוני ייבוא ולרישום טובין לייבוא ולהתאימם למינוח החדש המוצע כאמור.

סעיפים לסעיף 68 המוצע

22 עד 25 בעקבות הוספתו של פרק אמצעי האכיפה המינהליים החל, בין השאר, על הפרות שבוצעו בידי בעל רישיון מחסן, מוצע לרכז בסעיף 68 לפקודה כנוסחו המוצע הוראות עדכניות לענין החובות החלות על בעל רישיון מחסן.

על פי המוצע, שר האוצר יהיה מוסמך לקבוע בתקנות סוגים של מחסנים רשויים ואילו טובין ניתן לאחסן במחסן רשוי מכל סוג (לדוגמה טובין מסוג מסוים, טובין שמיובאים בידי יבואן מסוג מסוים וכדומה), וכן לקבוע תנאים לאחסנת טובין במחסנים כאמור.

כמו כן מוצע לקבוע כי ככלל, בעל רישיון מחסן יאחסן במחסן בהתאם להוראות הנזכרות לעיל רק טובין שהותרו לאחסנה (טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם אחסנה, וניתנה לגביהם התרה). עם זאת, מוצע להסמיך את המנהל לאפשר אחסנה במחסן רשוי של טובין שלא הוגשה לגביהם הצהרה כאמור, וזאת בסוגי מקרים שיקבע לענין זה בכללים (כגון אחסנה במחסן מסוף מטענים) או מטעמים מיוחדים.

דרישה זו לקבלת רישיון לאחסנת טובין הנתונים לפיקוח רשות המכס מעוגנת כיום בהגדרה "מחסן רשוי"

(ג) שר האוצר יקבע אילו טובין ניתן לאחסן במחסן רשוי מכל סוג, ותנאים לאחסנת טובין כאמור:

23. בסעיף 74 לפקודה – תיקון סעיף 74
- (1) בכותרת השוליים, במקום "ההחסנה" יבוא "האחסנה";
- (2) במקום "שנרשמו להחסנה" יבוא "שהותרו לאחסנה" ובמקום "ההחסנה הוגמרה" יבוא "האחסנה הסתיימה".
24. בסעיף 75 לפקודה, במקום "שנרשמו להחסנה ולא הוחסנו" יבוא "שהותרו לאחסנה ולא אוחסנו".
25. בסעיף 76 לפקודה, במקום "שנרשמו להחסנה" יבוא "שהותרו לאחסנה" ובמקום "עריכת הרשימה" יבוא "הגשת הצהרת הייבוא לגביהם".
26. בסעיף 86 לפקודה, במקום "רשמו" יבוא "הגשת הצהרת ייבוא".
27. במקום סעיף 91 לפקודה יבוא:
- "הצהרה על טובין 91. (א) בעל טובין מוחסנים המבקש להוציא טובין כאמור, כולם או חלקם, ממחסן רשוי, יגיש עליהם למנהל הצהרה שהיא אחת מאלה:
- (1) הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ;
- (2) הצהרת ייצוא;
- (3) הצהרת ייבוא לשם אחסנה במחסן רשוי אחר.
- (ב) לעניין הגשת הצהרה כאמור בסעיף קטן (א) ולעניין מתן התרה לגבי הטובין הכלולים בה יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים המפורטים להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין הצהרה כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (3) – סעיפים 62(ב) עד (ה) ו-63 עד 65;
- (2) לעניין הצהרה כאמור בסעיף קטן (א)(2) – סעיפים 103(ב) עד (ו) ו-104".
28. בסעיף 92 לפקודה, במקום "טובין שהוחסנו או שנרשמו להחסנה או למסירה מן המחסן" יבוא "טובין שאוחסנו, טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם אחסנה או טובין מוחסנים שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)" ובמקום "סילוקם" יבוא "העברתם".

ד ב ר י ה ס ב ר

- שבסעיף 1 לפקודה וכן בהוראות סעיף 68 לפקודה והתיקון המוצע לעיל אינו משנה את המצב המשפטי לעניין זה.
- בסעיפים 23 עד 25 להצעת החוק מוצע לתקן הוראות שונות בסימן א' בפרק חמישי לפקודה הנוגעות למחסנים רשויים, בהתאם לנוסחו המוצע לעיל של סעיף 68 לפקודה.
- סעיפים לסעיף 91 המוצע**
- 27 עד 31 סעיף 91 לפקודה קובע הוראות לעניין הגשת רשמון על טובין מוחסנים, כדלקמן:
- "רשמון על טובין מוחסנים**
91. טובין מוחסנים מותר לרשמו –
- (1) לצריכה בארץ;
- (2) לייצוא;
- (3) לסילוק אל מקום אחר לשם החסנה".
- מוצע להחליף הוראה זו בהוראה מעודכנת בהתאם לשינויים המוצעים לעיל ולהלן בנושא הצהרת ייבוא והצהרת ייצוא. על פי המוצע, בעל טובין המאוחסנים במחסן רשוי ("טובין מוחסנים", בלשון הפקודה) המבקש להוציאם מהמחסן יגיש עליהם הצהרה שהיא הצהרת ייבוא לשם צריכה בישראל, הצהרת ייצוא או הצהרת ייבוא לשם אחסנה במחסן רשוי אחר.
- כמו כן מוצע להחיל לעניין הגשת הצהרה כאמור ולעניין מתן התרה לגבי הטובין הכלולים בה, את ההוראות הרלוונטיות להצהרת ייבוא או להצהרת ייצוא, לפי העניין.

29. תיקון סעיף 93 במקום סעיף 93 לפקודה, במקום הרישה עד המילים "או לשם ייצוא" יבוא "טובין מוחסנים שהוגשה לגביה הם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)(2) או (3), וניתנה לגביהם התרה".
30. החלפת סעיף 94 במקום סעיף 94 לפקודה יבוא:

"אחסנה להלכה 94. טובין שהותרו לאחסנה, לרבות טובין שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)(3) (בסעיף זה – ההצהרה הראשונה) וניתנה לגביהם התרה, ולפני שאוחסנו הוגשה לגביהם הצהרת ייבוא כאמור בסעיף 91(א)(1) או (3), יראו אותם כטובין שאוחסנו בהתאם להצהרה הראשונה."

31. תיקון סעיף 98 במקום סעיף 98 לפקודה, במקום "שנרשמו ברשומון שנקבע, להפקדה" יבוא "שהותרו לאחסנה" ובמקום "מיום שהופקדו" יבוא "מיום שאוחסנו".

32. החלפת סעיפים 103 ו-104 במקום סעיפים 103 ו-104 לפקודה יבוא:

"הצהרת ייצוא 103. (א) בעל טובין המבקש לייצאם מישראל, יגיש עליהם למנהל הצהרת ייצוא.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וחוק סוכני המכס, רשאי המנהל לקבוע תנאים או נסיבות שבהתקיימן רשאי אדם שאינו בעל הטובין להגיש הצהרת ייצוא בעבור בעל הטובין. (ג) הצהרת הייצוא תהיה ערוכה במבנה ולפי פרטים שקבע המנהל בכללים, דרך כלל או לסוגי מקרים, ויצורפו לה כל המסמכים המפורטים להלן, כשהם שלמים וניתנים לקריאה:

- (1) חשבונות המכר, שטר המטען ומפרט אריזות;
- (2) אם ייצוא הטובין חייב בהיתר ייצוא, רישיון ייצוא או אישור ייצוא – היתר, רישיון או אישור כאמור;
- (3) מסמכי העדפה או חשבונית הצהרה כמשמעותה בהסכם בדבר הקמת אזור תעשייה מוכר (Qualified Industrial Zone – QIZ), לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 103 המוצע

בסעיף זה מוצע לרכז את ההסדרה הנדרשת לגבי הצהרת ייצוא, ובכלל זה הגורמים המורשים להגיש את ההצהרה, מועד הגשתה, מבנה ההצהרה והמסמכים שיש לצרף אליה. כמו כן מוצע להחיל לעניין הצהרת הייצוא את ההוראות שעניינן הגשה באמצעות מסר אלקטרוני, התרה, שמירת מסמכים, חובה להשיב על שאלות והגשת מסמך אחר חלק הצהרה (ראו סעיפים 64 עד 65 לפקודה, כנוסחם המוצע), וזאת בשינויים המחויבים וכן בשינוי לעניין העילה לאימתן התרה. בעניין זה מוצע לקבוע כי המנהל לא ייתן התרה אם מצא כי לא קוימה הוראת דין בקשר לייצוא הטובין, או אם הטובין לא הובאו לאתר בפיקוח המכס.

בדומה למוצע לעניין הצהרת ייבוא, מוצע לציין במפורש, כי בעל הטובין יוכל לפעול בעניין הגשת הצהרת הייצוא באמצעות סוכן מכס, כאמור בסעיף 168 לפקודה ובהתאם לחוק סוכני המכס.

בסעיפים 28, 29 ו-31 להצעת החוק מוצעות התאמות הנדרשות לאור נוסחו המוצע של סעיף 91 לפקודה, ובין השאר מוצע להחליף את סעיף 94 לפקודה. וזה נוסחו:

"האחסנה להלכה

94. טובין שנרשמו לאחסנה, בין לאחר ייבואם ובין לאחר סילוקם, ולפני שהוחסנו למעשה באו לרשום לצריכה בארץ, לייצוא או לסילוק, יש לראותם כמוחסנים להלכה, ומותר למסרם לצריכה בארץ, לייצוא או לסילוק כאילו היו מוחסנים למעשה."

סעיפים 32 עד 34 לעניין סדרי ייצוא. בדומה להסדרים המוצעים כללי לגבי הצהרת ייבוא, בסעיפים 62 עד 65 כנוסחם המוצע בסעיף 20 להצעת החוק, מוצע להחליף את הוראות סעיפים 103 ו-104 לפקודה בהוראות מעודכנות.

(4) כל מסמך אחר שקבע שר האוצר.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי המנהל לפטור מהחובה לצרף מסמכים כאמור באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, בהתקיים תנאים או נסיבות שקבע.

(ה) הצהרת ייצוא תוגש בטרם יוצאו הטובין מישראל, ואולם רשאי המנהל לקבוע פרטים או מסמכים שיהיה ניתן להגישם או לצרף להצהרה עד תום חמישה ימי עסקים ממועד ייצוא הטובין.

(ו) הגשת הצהרת ייצוא לפי הוראות סעיף זה יכול שתיעשה בידי סוכן מכס כאמור בסעיף 168 ובחוק סוכני המכס.

(ז) הוראות סעיפים 64 עד 65 יחולו לעניין הצהרת ייצוא, בשניוניים המחויבים ובשינוי זה: על אף האמור בסעיף 65(ב), המנהל לא ייתן התרה אם מצא כי לא קוימה הוראת דין בקשר לייצוא הטובין, או אם הטובין לא הובאו לאתר בפיקוח המכס.

טובין שלא יוצאו 104. (א) טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא וניתנה לגביהם התרה, או טובין שהיו תחת פיקוח המכס לצורך יצואם, ולא יוצאו מישראל, רשאי בעל הטובין להגיש, בתוך שלושה חודשים מיום מתן ההתרה לגביהם או מיום שהובאו למקום שנקבע לייצוא, לפי העניין, ולעניין טובין המיוצאים דרך האוויר – בתוך 45 ימים מהמועד כאמור, בקשה לשחרורם מפיקוח המכס.

(ב) לא יוצאו טובין כאמור בסעיף קטן (א) מישראל ולא הוגשה בקשה כאמור באותו סעיף קטן עד תום התקופה כאמור בו, רשאי גובה המכס למכור את הטובין או להשמידם.

(ג) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש בדרך שיקבע המנהל:

ד ב ר י ה ס ב ר

המכס, אך אם לא עשה כן בתוך שלושה חודשים, או בתוך 45 ימים במקרה שמדובר בטובין המיוצאים דרך האוויר, יוכל גובה המכס למכור את הטובין או להשמידם. הוראה זו תחול על פי המוצע גם לעניין טובין שהיו תחת פיקוח המכס לצורך ייצואם בלי שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא. במקרה זה יימנה פרק הזמן להגשת בקשה מהיום שבו הובאו הטובין למקום שנקבע לייצוא כאמור בסעיף 14(3) לפקודה.

מתווה דומה חל כיום לגבי טובין מיובאים שלא הותר לגביהם הרשמו (ראו סעיף 65(ג) לפקודה בנוסחו ערב תיקונו בחוק המוצע), ומוצע כאמור לעגנו בסעיף 63 לפקודה בנוסחו המוצע בסעיף 20 להצעת החוק.

יובהר כי אין בעצם חובת הדיווח או חובת צירוף מסמכים להצהרה, על פי המוצע בסעיף זה, כדי לשנות מהמצב המשפטי הקיים ערב תחילתו של החוק המוצע.

לסעיף 104 המוצע

סעיף 104 לפקודה קובע הסדר כללי לטיפול בטובין שנרשמו לייצוא ולא יוצאו. לפי הוראה זו, במקרים שבהם לא יוצאו טובין כאמור על בעל הטובין להודיע על כך מיד לפקיד המכס ולתקן את הרשמו, ואם מדובר בטובין חבי מכס – להחסינם מיד במחסן או לרשמם שנית לייצוא.

מוצע להחליף הוראה זו בהוראה המבהירה כי טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא וניתנה לגביהם התרה, ולא יוצאו, רשאי בעל הטובין להגיש בקשה לשחררם מפיקוח

- (1) בכותרת השוליים, במקום "תעודות" יבוא "מסמכים";
- (2) במקום "תעודות לטובין שנרשמו ליצוא" יבוא "כל תעודה או מסמך הנוגעים לטובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא" ובמקום "במקום שנרשמו לו" יבוא "במקום האמור בהצהרה".
34. בסעיף 119 לפקודה, במקום "לרשמו היצוא" יבוא "להצהרת הייצוא".
35. בסעיף 120 לפקודה, במקום "נרשמה לצריכה בארץ" יבוא "הוגשה לגביה הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ וניתנה לגביה התרה".
36. בסעיף 123 לפקודה, במקום "לרשמו כדרך שרשמים סחורה או להחסינם" יבוא "להגיש לגביהם הצהרת ייבוא או לאחסנם".
37. תחת כותרת פרק שמיני לפקודה יבוא:
- "החייב במכס 123א. (א) החייב בתשלום מכס על טובין הוא בעל הטובין.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי אדם שאינו בעל הטובין, בהסכמת המנהל ובתנאים שיוורה, לקבל על עצמו את תשלום המכס על טובין מסוימים, כולו או מקצתו, ויראוהו מעת הסכמת המנהל כאמור כחייב במכס על אותם טובין.
- תשלום המכס 123ב. (א) המכס על טובין מיובאים שחלה חובה להגיש לגביהם הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' בפרק רביעי, ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא.

ד ב ר י ה ס ב ר

(להלן – חוק מס קנייה), אשר כוללים הוראות לעניין זהות החייב (ראו סעיף 16 לחוק מס ערך מוסף וסעיף 9 לחוק מס קנייה), מועד תשלום המס ומועד החיוב במס (ראו סעיף 10 לחוק מס קנייה ופרק ו' לחוק מס ערך מוסף, ובו, לעניין ייבוא טובין – סעיף 89).

מאחר שבפועל מדובר בתהליכים דומים, מוצע לעגן בפקודה הוראות לעניין זהות החייב במס, מועד התשלום ושיעור המס שישולם, הכול כמפורט להלן.

לסעיף 123א המוצע

מוצע לקבוע במפורש כי החייב בתשלום המכס על טובין הוא בעל הטובין, אך לצד זאת לאפשר לאדם אחר לקבל על עצמו את תשלום המכס. הוראה זו אין בה כדי לשנות את המצב הקיים (ראו סעיף 39א לפקודה שמוצע כאמור לבטלו) אלא להבהירו.

לסעיף 123ב המוצע

מוצע להבהיר כי המכס ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא, ולעניין טובין שיובאו בדואר בלא שהוגשה הצהרת ייבוא – בעת קבלת הטובין בסניף הדואר. במקביל, מוצע לתקן בהתאמה את סעיף 89 לחוק מס ערך מוסף ואת סעיף 10 לחוק מס קנייה (בסעיפים 67 ו-68 להצעת החוק), כך שהמס על טובין מיובאים ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא.

בסעיפים 33 ו-34 להצעת החוק מוצע לערוך התאמות בסעיפים 105 ו-119 לפקודה לאור נוסחם המוצע לעיל של סעיפים 103 ו-104 לפקודה, הנוקט כאמור לשון של הצהרת ייצוא ומתן התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרה, חלף רישום טובין לייצוא, רשמו ייצוא והתרת רשמו ייצוא.

זהו נוסחם של סעיפים 103 ו-104 לפקודה שמוצע כאמור להחליפם:

"רישום ייצוא

103. לפני שמעלים טובין אל אניה, קרון רכבת, או כלי הובלה אחר לשם ייצוא יש לרשמו לשם ייצוא בדרך שנקבעה לכך.

טובין שנעצרו ממשלוח

104. טובין שהיו רשומים לייצוא ולא נשלחו באניה, ברכבת או בכלי הובלה אחר כאמור ברשמו, יודיע בעל הטובין על כך מיד לפקיד המכס ויתקן את הרשמו, ואם היו הטובין חבי מכס יש להחסינם מיד במחסן או לרשמו שנית לשם ייצואם לאחר מכן.

סעיפים בפקודה אין כיום הוראות המתייחסות במפורש 37 ו-38 למועד תשלום המס ולזהות החייב במס. זאת בשונה מחיקוקים אחרים המסדירים מיסוי דוגמת חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – חוק מס ערך מוסף), וחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952

- (ב) המכס על טובין שיובאו בדואר ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא, ואם לא הוגשה הצהרת ייבוא – בעת קבלתם בסניף הדואר.
- (ג) תשלום המכס לפי הוראות סעיף זה ייעשה בדרך שיקבע המנהל.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 81.

החלפת סעיף 124

38. במקום סעיף 124 לפקודה יבוא:

- (א) 124. "המועד הקובע לעניין שיעור המכס
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), המכס על טובין שיובאו באמצעות הדואר ולא הוגשה לגביהם הצהרת ייבוא, ישולם לפי השיעור החל במועד עשיית השומה עליהם.
- (ג) המכס על טובין מיובאים שחלה חובה להגיש לגביהם הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' בפרק רביעי, ולא הוגשה לגביהם הצהרה כאמור, ישולם לפי השיעור החל בעת ייבואם, ואם מועד ייבואם אינו ידוע – בעת עשיית השומה עליהם.
- (ד) על אף הוראות סעיף 123ב(א), שוחררו טובין מפיקוח רשות המכס בפטור מותנה, והוכח להנחת דעתו של המנהל כי חדל להתקיים לגביהם תנאי מהתנאים למתן פטור, תחול החובה לשלם את המכס בעד אותם טובין במועד שבו חדל להתקיים התנאי כאמור, ואם המועד האמור אינו ידוע – במועד הגשת הצהרת הייבוא, ולפי השיעור החל במועד כאמור; לעניין זה, "פטור מותנה" – פטור או הקלה משיעור המכס החלים לגבי טובין מיובאים בהתקיים תנאי הנוגע לשימוש בטובין, למעט פטור או הקלה החלים בכניסה זמנית, שקבע שר האוצר בצו לפי פקודת תעריף המכס והפטורים⁹.
- (ה) שוחררו טובין מפיקוח רשות המכס בפטור ממכס לפי סעיף 162, והוכח להנחת דעתו של המנהל שלא התקיים לגביהם תנאי מהתנאים לפי אותו סעיף למתן פטור, יחולו לעניין החובה לשלם את המכס בעד אותם טובין, ולעניין שיעור המכס שיחול, הוראות סעיף 123ב(א) והוראות סעיף קטן (א), בהתאמה.
- (ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מההוראות לפי סעיפים 140 ו-160ב.

תיקון סעיף 140

39. בסעיף 140 לפקודה –

ד ב ר י ה ס ב ר

מותנה כהגדרתו המוצעת והתברר לאחר מכן שחדל להתקיים לגביהם תנאי מהתנאים למתן פטור, וכן למצב שבו שוחררו טובין בפטור ממכס לפי סעיף 162 לפקודה (כניסה זמנית, בתנאים הקבועים בסעיף) והתברר לאחר מכן שחדל להתקיים לגביהם תנאי מהתנאים למתן פטור כאמור.

לסעיף 124 המוצע

סעיף 124 לפקודה מסדיר היום באופן חלקי את המועד הקובע לעניין שיעור המכס. מוצע להחליף הוראה זו בהוראה מעודכנת הקובעת הסדר מפורט יותר לעניין הזמן הקובע לגבי שיעור המכס, ובכלל זה לקבוע הוראות מיוחדות למצב שבו שוחררו טובין מפיקוח המכס בפטור

⁹ ע"ר 714, תוס' 1, עמ' (ע) 183, (א) 215.

- (1) בכותרת השוליים, במקום "בתסקיר" יבוא "במצהר";
- (2) במקום "בתסקיר של כלי הובלה" יבוא "במצהר" ובמקום "התסקיר על הטובין" יבוא "המצהר שהטובין נכללים בו".
40. בסעיף 143 תיקון סעיף 143, במקום "ולפני שנרשמו הטובין לצריכה בארץ" יבוא "ולפני שהוגשה לגבי הטובין הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ, כאמור בסעיף 62(א)(1)".
41. בסעיף 144 תיקון סעיף 144, במקום "תסקיר על האניה" יבוא "מצהר על האניה ומטענה".
42. סעיפים 146 ו-147 לפקודה – בטלים.
43. בסעיף 153 לפקודה –
- (1) ברישה, במקום "ונרשמו לשימוש בה" יבוא "והוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ";
- (2) בפסקה (1), במקום "רישומם לשימוש בישראל לאחר שהוחזרו אליה" יבוא "הגשת הצהרת הייבוא לגביהם לאחר שהוחזרו לישראל", במקום "שנרשמו כאמור" יבוא "שהוגשה לגביהם ההצהרה כאמור", במקום "ורישומם לראשונה" יבוא "והגשת הצהרת הייבוא לגביהם לראשונה" ובמקום "הרישום לשימוש בישראל אחרי שהוחזרו אליה" יבוא "הגשת הצהרת הייבוא לגביהם לאחר שהוחזרו לישראל";
- (3) בפסקה (2), במקום "שנרשמו לשימוש בישראל לאחר שהוחזרו אליה" יבוא "שהוגשה לגביהם הצהרת הייבוא לאחר שהוחזרו לישראל", במקום "שנרשמו כאמור" יבוא "שהוגשה לגביהם ההצהרה כאמור" ובמקום "ורישומם לראשונה" יבוא "והגשת הצהרת הייבוא לגביהם לראשונה".
44. בסעיף 154(ג) לפקודה, במקום "ברשמו הטובין" יבוא "בהצהרת הייבוא".
45. בסעיף 156 לפקודה –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "תשעים אחוז מסכום המכס ששולם עליהם" יבוא "סכום המכס ששולם עליהם, כולו או מקצתו";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "לשנה" יבוא "לשלוש שנים" והסיפה החל במילים "ובאישור שר האוצר" – תימחק;
- (3) סעיף קטן (ג) – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 45 סעיף 156(א) לפקודה קובע כי טובין שיובאו והם מיוצאים בתוך שישה חודשים מיום סילוקם מפיקוח רשות המכס, יינתן עליהם הישבון של 90% מסכום המכס ששולם עליהם, וזאת בשל העדר שימוש בהם בישראל וייצואם אל מחוץ לישראל. עוד נקבע בסעיף קטן (ב) של סעיף 156 האמור כי המנהל רשאי להאריך את התקופה לייצוא הטובין כאמור בסעיף קטן (א) עד לשנה מיום סילוקם מפיקוח רשות המכס, ובאישור שר האוצר – לתקופה נוספת.
- על פי הניסיון הנצבר בעניין זה מעת לעת, יש מקרים שבהם נדרש אישור לתקופה העולה על שנה. כמו כן, במקרים רבים אין הצדקה שלא לאפשר הישבון מלא.
- לאור האמור מוצע לקבוע כי יהיה ניתן להשיב את סכום המכס ששולם בעד הטובין האמורים אם התקיימו כל התנאים המפורטים בסעיף. כמו כן מוצע להאריך את התקופה הנוספת המרבית, רשאי המנהל לאשר לשלוש שנים מיום סילוקם של הטובין מפיקוח המכס. לבסוף, מוצע לבטל את הדרישה לאישור שר האוצר להארכת התקופה כאמור במטרה לפשט את מנגנון ההיישבון ומתוך תפיסה שהסמכות לתת אישורים פרטניים שיש להם השלכות מס על נישומים אינה מתאימה להפעלה בידי שר.
- מטעמים דומים, ובמטרה לפשט את הסדרי ההיישבון, מוצע לבטל את סעיף קטן (ג) של סעיף 156 לפקודה שלפיו "רשאי המנהל, באישור שר האוצר, להתיר במקרים מיוחדים או בסוג מיוחד של מקרים, הישבון של יותר מתשעים אחוז מסכום המכס ששולם על טובין כאמור בסעיף קטן (א)".

46. בסעיף 162א לפקודה – תיקון סעיף 162א
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "איימתן התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא";
- (2) במקום "כאמור בסעיף 160" יבוא "כאמור בסעיף קטן (א)(2) של סעיף 160ב" אחרי "שקבע המנהל" יבוא "כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור" ובמקום הסיפה החל במילים "רשאי גובה המכס" יבוא "רשאי המנהל שלא לתת התרה לגבי טובין של החייב שנכללו בהצהרת ייבוא אחרת שהגיש עד לתשלום המכס והריבית".
47. בסעיף 167(ב) לפקודה, במקום "רשמונות" יבוא "הצהרות". תיקון סעיף 167
48. במקום סעיף 168 לפקודה יבוא:
- "סוכן מכס 168. (א) בעל טובין רשאי לקיים הוראה מההוראות לפי פקודה זו באמצעות סוכן מכס.
- (ב) סוכן מכס לא יפעל בעבור בעל טובין, כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הגיש לרשות המכס כתב הרשאה חתום מאת בעל הטובין, בטופס שקבע המנהל ובאופן שקבע; חתימתו של בעל הטובין על כתב ההרשאה כאמור תאומת בדרך שיקבע המנהל.
- (ג) כתב הרשאה כאמור בסעיף קטן (ב) יוגש למנהל באמצעות מסר אלקטרוני לפי הוראות פרק ארבעה עשר א'; בהגשת כתב הרשאה לפי הוראות סעיף קטן זה, בידי בעל הטובין, לא יידרש אימות חתימתו כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ד) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי נוסע להסמיך כל אדם לפדות בעבורו טובין שהם מטען־לואי של הנוסע".
49. בסעיף 196 לפקודה, במקום "שנרשמו שלא כדיון" יבוא "שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא שלא כדיון". תיקון סעיף 196
50. בסעיף 197 לפקודה, במקום "רשמון" יבוא "הצהרה לפי פקודה זו". תיקון סעיף 197
51. בסעיף 198 לפקודה – תיקון סעיף 198
- (1) בכותרת השוליים, במקום "רשמון נכון" יבוא "הצהרה נכונה";
- (2) במקום "או רישומם לשם תשלום מכס או למטרות שבגללן נתבע פטור ממכס" יבוא "או הפרטים שנכללו לגביהם בהצהרת הייבוא או בהצהרת הייצוא" ובמקום "להתיר כל רשמון עליהם" יבוא "לתת התרה לגבי הטובין הכלולים בהצהרה כאמור".

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 48 סעיף 168 לפקודה קובע כי בעל טובין רשאי לקיים הוראות פקודה זו על ידי סוכן מורשה כדיון. מוצע להחליף הוראה זו בהוראה עדכנית המתייחסת לחוק סוכני המכס וקובעת במפורש כי בעל טובין רשאי לקיים את הוראות הפקודה באמצעות סוכן מכס כהגדרתו בחוק האמור. כמו כן, מוצע לקבוע במפורש את האיסור החל על סוכן מכס לפעול בעבור בעל טובין בלי שקיבל ממנו כתב הרשאה לכך בתנאים הקבועים בסעיף. על פי המוצע יוגש כתב ההרשאה באמצעות מסר אלקטרוני לפי הוראות פרק ארבעה עשר א' המוצע. יצוין בהקשר זה כי לפי חוק סוכני המכס, סוכן מכס ובעל טובין רשאים (באישור המכס) למנות בכתב פקיד רשוי (שהוא אדם המועסק על ידיהם בלבד) לעשות פעולות מכס כהגדרתן באותו חוק, מטעמם, הכול בכפוף להוראות החוק האמור.
- כמו כן מוצע להותיר על כנה את ההוראה הקבועה היום בסעיף 168(ב) סיפה בעניין פריית טובין שהם מטען לוואי של נוסע.
- וזה נוסחו של סעיף 168 לפקודה שמוצע כאמור להחליפו:
- "סוכנים מורשים 168. (א) כל בעל טובין רשאי לקיים הוראות פקודה זו על ידי סוכן מורשה כדיון.

(1) בפסקה (9), במקום "רשמון, חשבון מכר" יבוא "הצהרת ייבוא, הצהרת ייצוא, חשבון מכר";

(2) בפסקה (14), במקום "ברשמון" יבוא "בהצהרת ייבוא או בהצהרת ייצוא";

(3) בסופו יבוא "בסעיף זה, "טובין חבי מכס" – לרבות טובין שחלים עליהם מסי ייבוא אחרים".

תיקון סעיף 212 .53 בסעיף 212 לפקודה, בסעיף קטן (א) –

(1) בפסקה (4), במקום "רשמון כוזב או לא נכון" יבוא "הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא כוזבת או לא נכונה";

(2) בפסקה (12), במקום "בתסקיר של האניה" יבוא "במצהר".

הוספת פרק .54 אחרי סעיף 223 לפקודה יבוא:

שלושה עשר א'

"פרק שלושה עשר א': אמצעי אכיפה מינהליים

סימן א': הגדרות

הגדרות 223א. בפרק זה –

"יבואן" – בעל טובין המיובאים לישראל שהוא אחד מאלה:

(1) מי שמייבא טובין לצורכי עסק בהגדרתו בחוק מס ערך מוסף;

(2) מלכ"ר או מוסד כספי, בהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, המייבא טובין לצורך פעילותו;

(3) מי שמייבא טובין לשימוש עצמי בהגדרתו בסעיף 129, שמתקיימים לגביו תנאים שקבע שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים;

ד ב ר י ה ס ב ר

הפלילית בכך שאינה מלווה בקלון החברתי המלווה הרשעה בפלילים ואינה גוררת אחריה רישום פלילי.

הטלת עיצום כספי נעשית בידי רשויות אכיפה שונות, ובשנים האחרונות ניכרת מגמה ברורה של הוספת עיצומים כספיים למערך האכיפה בחוקים שונים, זאת מאותם טעמים אשר פורטו לעיל.

לסעיפים 223א ו-223ב המוצעים

ככלל, העיצומים המוצעים לא יוטלו על יחידים המייבאים או מייצאים טובין לצורך שימוש עצמי בהגדרתו בסעיף 129 לפקודת המכס, אלא על עוסקים המייבאים או מייצאים טובין לצורך עסק או על מוסדות אחרים המייבאים או מייצאים טובין לצורך פעילותם (ראו ההגדרות המוצעות ל"יבואן" ו"יצואן" בסעיף 223א המוצע). עם זאת, העיצומים יוטלו על יחיד שמייבא או מייצא טובין לשימוש עצמי כאמור, ושמתקיימים לגביו תנאים שקבע שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים.

להלן ההפרות שמוצע לקבוע בסעיף 223ב המוצע, לגבי מפרים כמפורט בו, והסנקציה עליהן:

(ב) סוכן מורשה כאמור, יכול שיהיה אדם המועסק על ידי בעל הטובין בלבד או עמיל מכס בעל רשיון כשר לפי פקודת עמילי המכס; ואולם מטען לואי של נוסעים רשאי לפדות כל מי שהופקד עליהם.

סעיפים 54, 55, 57 ו-66

כללי הסדרי האכיפה הקבועים היום בסעיפים 211 עד 215 לפקודת המכס, מצויים במישור הפלילי (על הפרות בודדות מוטל קנס מינהלי לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985). מוצע להוסיף לפקודה, בפרק שלושה עשר א' בנוסחו המוצע, הוראות חדשות לצורך הטלת עיצום כספי על הפרות שונות של מגישי הצהרת ייבוא והצהרת ייצוא, סוכני מכס, מובילי מטענים ובעלי רישיון מחסן.

העיצום הכספי נועד לשמש אמצעי אכיפה יעיל ומהיר שיחזיר את המפוקחים שהוכרו למשטר ציות. יתרונה של האכיפה המינהלית, לעומת האכיפה הפלילית, טמון ביעילות הפעלתה, המאפשרת תגובה מהירה להפרה. בנוסף, הטלת הסנקציה המינהלית – העיצום הכספי – שונה מהסנקציה

”יצואן” – בעל טובין המבקש לייצאם מישראל, שהוא אחד מאלה:

(1) מי שמייצא טובין לצורכי עסק כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף;

(2) מלכ”ר או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, המייצא טובין לצורך פעילותו;

(3) מי שמייצא טובין לשימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129, שמתקיימים לגביו תנאים שקבע שר האוצר בהסכמת שר המשפטים.

סימן ב': עיצום כספי

עיצום כספי 223. (א) מי שהגיש מצהר הכולל פרטים לא נכונים, בניגוד להוראות סעיף 53(א), רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בסכום של 2,500 שקלים חדשים.

(ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בשיעור של 10% מהחסר כהגדרתו בחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ”ח-1968¹⁰, או 5,000 שקלים חדשים, לפי הגבוה:

(1) יבואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס, הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייבוא שהגיש כאמור מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 62;

ד ב ר י ה ס ב ר

ה. יצואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס, הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף לה מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 103 המוצע, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 5,000 שקלים חדשים (סעיף קטן (ב)(3)). יובהר כי עיצום כספי יוטל רק במקרים שבהם ההפרה נגרמה בידי היצואן ולא במקרה שההפרה נגרמה בידי סוכן המכס.

ה. סוכן מכס שהגיש הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות סעיף 103 המוצע, רשאי המנהל רשאי להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 5,000 שקלים חדשים (סעיף קטן (ב)(4)). יובהר כי עיצום כספי יוטל במקרים אלו רק אם ההפרה נגרמה בידי סוכן המכס ולא במקרה שההפרה נגרמה בידי היצואן.

ו. סוכן מכס שפעל בעבור בעל הטובין בלא שהגיש לרשות המכס כתב הרשאה, בניגוד להוראות לפי סעיף 168(ב) המוצע, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 5,000 שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם (סעיף קטן (ב)(5)).

א. מי שהגיש מצהר הכולל פרטים לא נכונים, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 2,500 שקלים חדשים (סעיף קטן (א)).

ב. יבואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס (או פקיד רשוי מטעמו), הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, ובכלל זה מסמך הכולל פרטים לא נכונים (להלן – פרט לא נכון), או לא צירף מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות סעיף 62 המוצע, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של 10% מהחסר שנגרם, אם נגרם חסר או 5,000 שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם (סעיף קטן (ב)(1)). יובהר כי עיצום כספי יוטל במקרים אלה רק אם ההפרה נגרמה בידי היבואן, ולא במקרה שההפרה נגרמה בידי סוכן המכס.

ג. סוכן מכס שהגיש הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף מסמך כנדרש, בניגוד להוראות סעיף 62 המוצע, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של 10% מהחסר שנגרם, אם נגרם חסר או 5,000 שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם (סעיף קטן (ב)(2)). יובהר כי עיצום כספי יוטל רק במקרה שההפרה נגרמה בידי סוכן המכס ולא במקרים שבהם ההפרה נגרמה בידי היבואן.

¹⁰ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 156.

(2) סוכן מכס שהגיש הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייבוא שהגיש, מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 62;

(3) יצואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס, הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייצוא שהגיש כאמור מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 103;

(4) סוכן מכס שהגיש הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייצוא שהגיש, מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 103;

(5) סוכן מכס שפעל בעבור בעל טובין בלא שהגיש לרשות המכס כתב הרשאה, בניגוד להוראות לפי סעיף 168(ב);

בסעיף קטן זה, "מסמך" – למעט מסמך כאמור בסעיף 62(ג) או 103(ג)2, לפי העניין, שנדרש לפי פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979" (להלן – פקודת הייבוא והייצוא).

(ג) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 25,000 שקלים חדשים:

(1) מי שלא הגיש מצהר במועד, בניגוד להוראות החלות לגביו, כמפורט להלן, לפי העניין;

(א) סוכן אנייה, קברניט אנייה או חברת הספנות – בניגוד להוראות סעיף 53(א)1;

(ב) חברת תעופה מובילה – בניגוד להוראות סעיף 53(א)2;

ד ב ר י ה ס ב ר

על 50,000 שקלים חדשים). בתוספת מוצע לקבוע רשימה של הוראות מתקנות המכס, התשכ"ו-1965 (להלן – תקנות המכס), הנוגעות לחובות החלות על בעל רישיון מחסן.

רשות המסים תפרסם נוהל שיבטא את מדיניות האכיפה שלה ואת האופן שבו יופעלו אמצעי האכיפה השונים (כגון סמכויות תפיסה וחילוט (ראו למשל סעיפים 188 עד 192 ו-204 לפקודה) והסמכות להטיל עיצום כספי לפי פרק שלושה עשר א' המוצע). בשים לב לתכלית העומדת ביסוד כל אחד מהם.

יצוין כי ההפרות הנוגעות למסמכים שיש לצרף להצהרת הייבוא או להצהרת הייצוא לא יחולו על מסמכים שעניינם רישיונות, היתרים, אישורים הנדרשים מכוח פקודת הייבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (ראו ההגדרה "מסמך" בסעיף קטן (ב) סיפה). שכן לעניין זה נקבע מנגנון אכיפה בפקודה האמורה.

ז. מי שלא הגיש מצהר במועדים הקבועים לגביו בסעיף 53 המוצע (ראו סעיף קטן (ג)1), רשאי המנהל להטיל על המפר עיצום כספי בסכום של 25,000 שקלים חדשים (סעיף קטן (ג)1).

ח. בהפרות שבוצעו בידי בעלי מחסנים רשויים, המפורטות בסעיף קטן (ג)2(ר)3, יוכל המנהל להטיל על בעל רישיון המחסן עיצום כספי בסכום של 25,000 שקלים חדשים. הפרה אחת נוגעת לבעל רישיון מחסן שפעל בניגוד לתנאי הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 68(א) המוצע, והשנייה נוגעת לבעל רישיון מחסן שאחסן במחסן טובין בלא שניתנה לגביהם התרה מתאימה, בניגוד להוראות סעיף 68(ב) המוצע.

ט. בעל רישיון מחסן שהפר הוראה המנויה בתוספת לפקודה, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום הנקוב לצדה בתוספת (לפי הוראות סעיף 232א כנוסחה המוצע בסעיף 58 להצעת החוק, סכום זה לא יעלה

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625.

(ג) סוכן מכס של יבואן – בניגוד להוראות סעיף 53(א)(3);

(2) בעל רישיון מחסן שפעל בניגוד לתנאי הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 68(א);

(3) בעל רישיון מחסן שאחסן במחסן טובין בלא שניתנה לגביהם התרה, בניגוד להוראות סעיף 68(ב).

(ד) בעל רישיון מחסן שהפר הוראה מההוראות לפי סעיף 232, כמפורט בטור א' בתוספת, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום הקבוע בטור ב' לצדה.

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 223 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

הודעה על כוונת חיוב

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 223ד;

ד ב ר י ה ס ב ר

יוסדרו בנוהל הפעלה אשר יביא בחשבון, בין השאר, כלים מינהליים נוספים העומדים לרשות המכס.

לבסוף מוצע, בסעיף 57 להצעת החוק, לתקן את סעיף 231(ד) לפקודה ולקבוע כי הסדר הכופר שניתן להחיל על עבירות פליליות, לא יחול על עבירות לפי פסקאות (4) ו-(6) של סעיף 212(א) לפקודה, שיסודן בהפרות שניתן להטיל עליהן עיצום כספי לפי הוראות פרק שלושה עשר א' כנוסחו המוצע, זאת מתוך תפיסה שלא ניתן לאפשר שני מנגנונים מקבילים של אכיפה מינהלית, בשל אותה התנהגות.

סעיף 56 מוצע להוסיף לפקודה הוראות להסדרת דיווח אלקטרוני, וזאת במסגרת פרק ארבעה עשר א' כנוסחו המוצע.

לסעיף 230 המוצע

על פי המוצע, הצהרת יבוא, הצהרת ייצוא, מצהר וכתב הרשאה חתום יוגשו לרשות המכס באמצעות מסר אלקטרוני חתום בידי המגיש בחתימה אלקטרונית מאושרת כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית, והמנהל יוכל לקבוע בכללים מסמכים נוספים שיוגשו בדרך זו.

סעיפים 223 עד 223 יח המוצעים

מוצע לקבוע את אופן הפעלת הסמכות להטיל עיצום כספי. ההוראות המוצעות הן ההוראות המקובלות בהסדרי החקיקה שבהם קבועה היום הסמכות להטיל עיצום כספי. הוראות מפורטות אלה נועדו להבטיח את קיומו של הליך מינהלי אחיד והפעלה שוויונית של הסמכות ביחס למפרים. בכלל זה, נקבעו הוראות לעניין הפרה חוזרת והפרה נמשכת, הסמכות לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים להפחתת סכום העיצום הכספי, הוראות לעניין עדכון סכום העיצום הכספי, המועד לתשלומו, הפרשי הצמדה וריבית, הליכי גבייה, מנגנון ערעור, חובת פרסום ועוד.

בסימן ג' המוצע (סעיפים 223 יב עד 223 יד) מוצע לקבוע מנגנון של התראה מינהלית. התראה מינהלית היא כלי אכיפה המקל עם המפר ומחליף, במקרים מסוימים, הטלה של עיצום כספי. ההתראה המינהלית מאפשרת למפר הזדמנות לתקן את ההפרה, בלא תשלום העיצום הכספי. זאת, אף שהתשתית העובדתית שלפני המנהל מעידה על כך שהייתה הפרה.

יודגש כי הטלת העיצום הכספי וכן המצאת התראה מינהלית חלף הטלת עיצום כספי, בידי רשות המכס,

4) הסמכות להוסיף על סכום עיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 223, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

זכות טיעון 223.ד. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף

223 ג שאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המנהל להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

החלטת המנהל ודרישת תשלום 223.ה. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 223, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 223.

(ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

ג) בדרישת תשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.

ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 223, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת 223.ו. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שליחתו, ובלבד שמתקיימים תנאים כמפורט בסעיף המעידים על כך שהתוכן שנשלח במסר היה זמין לנמען ומאפשרים לו להוכיח, אם ברצונו לסתור את החזקה, כי נמנע ממנו לצפות בתוכן האמור. את החזקה יוכל הנמען לסתור, בין השאר, על ידי המצאת רשומת תוכנה שלפיה תקלה מנעה ממנו להתחבר למערכת.

לסעיפים 1230 עד 230 ח המוצעים

מוצע לקבוע הוראות שיאפשרו למנהל לפקח על אמצעי הדיווח האלקטרוני באופן יעיל, ובכלל זה להסמיכו לקבוע כללים לעניין התוכנות שיעשה בהן שימוש ולנהל מרשם של תוכנות העומדות בתנאים כאמור.

יצוין כי כיום מוגשים רשומים למכס באופן מקוון בלא צרופות (ראו תקנה 9 לתקנות המכס) ובמקביל מומצאים למכס עותקים מקוריים חתומים של הרשומן והמסמכים שיש לצרף אליו.

לסעיף 230 המוצע

מוצע לקבוע, כי מי שחייב בהגשת מסמך באמצעות מסר אלקטרוני, ישמור את המסמך לרבות כל מסמך שצורף לו בדרך שיקבע המנהל בכללים. כיום, המסמכים המקוריים מצורפים לרשומן המוגש לרשות המכס (ראו סעיף 146 לפקודה שמוצע כאמור לבטלו בסעיף 42 להצעת החוק).

לסעיף 230 המוצע

מוצע לקבוע, כי הודעה, דרישה או מסמך אחר שהמנהל או עובד של רשות המכס שהמנהל הסמיכו לכך, רשאים להמציא לפי פקודה זו לנמען, יכול שיערכו במסר אלקטרוני ויומצאו לנמען בדרך שיקבע המנהל בכללים.

לסעיף 230 המוצע

מוצע לקבוע חזקה הניתנת לסתירה, שלפיה מסר אלקטרוני הומצא לנמען בתום שלושה ימי עסקים ממועד

- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 223ב, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
- 223ז. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, ובשיעורים שיקבע.
- 223ח. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 223ד – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 223ט ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 223ב ובתוספת, יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדרד הידוע ביום העדכון לעומת המדרד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדרד" – מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).
- 223ט. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 223ה.
- 223י. (א) לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961 (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
- (ב) על אף האמור בסעיף 223א, הוראות סעיף 100 לחוק מס ערך מוסף לא יחולו לעניין הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף קטן (א).
- 223יא. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה)¹².

סכומים מופחתים

סכום מעודכן של העיצום הכספי

המועד לתשלום עיצום כספי

הפרשי הצמדה וריבית

גבייה

¹² חוקי א"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

סימן ג': התראה מינהלית

2223.ב (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מדהוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 2223, והתקיימו נסיבות שקבע המנהל, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להמציא לו הודעה על כוונת חיוב ולהטיל עליו עיצום כספי, לפי הוראות סימן ב', להמציא לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין המנהל מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 2223, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 2223.ג.

2223.ג (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 2223, רשאי הוא לפנות למנהל, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל אחד מהטעמים האלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) קיבל המנהל בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה; החלטת המנהל תינתן בכתב ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

2223.ד (א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, ימסור לו הממונה דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 2223.

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נשלחה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור בהפרה חוזרת לעניין סעיף 2223(ב), והמנהל ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 2223.ג בשל ההפרה החוזרת.

סימן ד': שונות

2223.טו על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מדהוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 2223 ושל הוראה מדהוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

2223טז. (א) על החלטה סופית של המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או אם בית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו עד יום החזרתו.

2223יז. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של רשות המסים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

פרסום על עיצום כספי

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעור ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – אם המפר הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 2223טז, יפרסם המנהל, בפרסום לפי סעיף קטן (א), גם את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹³, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) שר האוצר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

¹³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

223.יח. (א) תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית, לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 223, המהווה עבירה.

(ב) שלח המנהל למפר הודעה על כוונת חיוב או המציא לו התראה מינהלית, בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי – יוחזר לו הסכום, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

ביטול סעיף 226 55. סעיף 226 לפקודה – בטל.

הוספת פרק ארבעה עשר א' 56. אחרי סעיף 230 לפקודה יבוא:

"פרק ארבעה עשר א': דיווח אלקטרוני

הגדרות 230.א. בפרק זה –

"דיווח אלקטרוני" – הגשת מסמך באמצעות מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאושרת וניתן לשמירה אלקטרונית ולהפקה כפלט;

"חתימה אלקטרונית מאושרת" – כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית.

230.ב. (א) הצהרת ייבוא, הצהרת ייצוא, מצהר וכתב הרשאה חתום יוגשו לרשות המכס באמצעות מסר אלקטרוני החתום בידי המגיש בחתימה אלקטרונית מאושרת (בפרק זה – מסר אלקטרוני מאושר), בהתאם להוראות לפי פרק זה.

(ב) המנהל רשאי לקבוע בכללים מסמכים נוספים על המסמכים המנויים בסעיף קטן (א), אשר יוגשו לרשות המכס באמצעות מסר אלקטרוני כאמור באותו סעיף קטן.

230.ג. מי שחייב בהגשת מסמך באמצעות מסר אלקטרוני, ישמור את המסמך, לרבות כל מסמך שצורף לו, בדרך שיקבע המנהל בכללים.

230.ד. הודעה, דרישה או כל מסמך אחר שהמנהל או עובד רשות המכס שהמנהל הסמיכו לכך רשאים להמציא לפי פקודה זו לנמען, יכול שייערכו כמסר אלקטרוני ויומצאו לנמען בדרך שיקבע המנהל בכללים.

230.ה. (א) מסר אלקטרוני כאמור בסעיף 230, שנשלח לנמען באמצעות מערכת ממוכנת של רשות המכס, חזקה כי הומצא לנמען בתום שלושה ימי עסקים ממועד שליחתו, ובלבד שמתקיימים שני אלה:

(1) בכל כניסה של הנמען למערכת שאליה נשלח המסר (בסעיף זה – המערכת הקולטת), יוצג באופן בולט חיווי על כך שהתקבל מסר אלקטרוני חדש שלא נקרא בידי הנמען;

(2) המערכת הקולטת מאפשרת לנמען להפיק רשומת תוכנה (log) המעידה על מועדי כניסתו למערכת.

(ב) חוקה כאמור בסעיף קטן (א) ניתנת לסתירה בידי הנמען, בין השאר, על ידי המצאת רשומת תוכנה כאמור בפסקה (2) של אותו סעיף קטן שלפיה נמנע מהנמען להתחבר למערכת הקולטת בתקופה שלאחר תום התקופה כאמור בסעיף קטן (א) רישה בשל תקלה באותה מערכת.

המנהל רשאי לקבוע בכללים הוראות לעניין – 1230.

כללים לעניין
דיווח אלקטרוני

(1) התנאים והליכי האישור לשם חיבור למערכת הממוכנת של רשות המכס לצורך דיווח אלקטרוני לרשות המכס;

(2) אופן הדיווח האלקטרוני;

(3) דרישות מינימום למערכות חומרה ותוכנה המשמשות לצורך דיווח אלקטרוני;

(4) מבנה הטפסים שיש להשתמש בהם לצורך דיווח אלקטרוני ומתכונתם.

(א) לצורך אבטחת הדיווח האלקטרוני כאמור בפרק זה ינהל המנהל מרשם של תוכנות שמתקיימות לגביהן הדרישות שנקבעו לפי סעיף 1230(3) (בסעיף זה – מרשם תוכנות); מרשם התוכנות יפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

(ב) לא יעשה אדם שימוש בתוכנה לצורך ביצוע הוראות לפי פקודה זו, אלא אם כן היא רשומה במרשם התוכנות.

ח.230. היתה תקלה או השבתה במערכת חומרה או תוכנה המשמשת את רשות המכס לקליטה או שליחה של מסר אלקטרוני לפי הוראות פקודה זו, רשאי המנהל לקבוע בכללים הוראות לעניין קליטה או שליחה שלא באמצעות מסר אלקטרוני, שיחולו בתנאים שיקבע ולתקופה שיקבע; הודעה על קביעת הוראות כאמור תפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

מרשם תוכנות

1230.

תקלה במערכת
חומרה או תוכנה

ח.230.

תיקון סעיף 231

57. בסעיף 231 לפקודה, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

”ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על עבירה לפי פסקאות (4) או (6) של סעיף 212(א), אלא אם כן נעברה בידי מי שאינו יבואן או יצואן כהגדרתם בסעיף 223, וכן אם נעברה בקשר למסמך כאמור בסעיפים 62(ג) או 103(ג)2, לפי העניין, שנדרש לפי פקודת דיבוא והייצוא.”

תיקון סעיף 231

58. בסעיף 231 לפקודה, במקום 108(ב), 135 ו-142” יבוא ”108, 135, 139 ו-141”.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוסף, וזאת לצורך ייעול ביצוע הפקודה. לשם כך מוצע לתקן את סעיף 231 לפקודה, המחיל הוראות מחוק מס ערך מוסף, כמפורט להלן.

סעיף 58 מוצע להחיל לעניין הפקודה כמה הוראות הנוגעות לסמכויות בתחומי הגבייה, הפיקוח והתפעול, ואשר קבועות בהקשרים אלה בחוק מס ערך

”חובת סודיות 2א231. (א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע פקודה זו, אלא בהתקיים אחד מאלה:

- (1) שר האוצר התיר לגלותה;
- (2) המידע נדרש לרשות המכס או לרשות מוסמכת לצורך ביצוע פקודה זו או ביצועו של חוק אחר המסדיר ייבוא או ייצוא של טובין או פיקוח על טובין מייבואים או מייצואים, או התקנות לפיהם, במקרה ובמידה שנדרש; בפסקה זו, ”רשות מוסמכת” – כהגדרתה בסעיף 2ב(א) לפקודת הייבוא והייצוא;
- (3) נדרש לגלותה בהליך משפטי לפי פקודה זו או חוק מסים כמשמעותו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ”ז-1967¹⁴;
- (4) המידע הוא כמפורט בסעיף 384א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ”ה-1995¹⁵, או בתקנות לפיו, ובלבד שמידע כאמור יימסר למוסד לביטוח לאומי ושמידע זה נדרש לתכליות האמורות באותו סעיף, ובמידה שנדרש.

- (ב) לעניין סעיף קטן (א)(1), רשאי שר האוצר לתת היתר לגילוי סוגי מידע, ובלבד שהיתר כאמור יינתן לבעלי תפקידים שצוינו בו לצורך מילוי תפקידם כדין, ומנימוקים שיירשמו.
- (ג) הגיעה לאדם ידיעה לפי הוראות סעיף קטן (א), יראו אותו כמי שקיבל אותה אגב ביצוע פקודה זו.
- (ד) גילה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע פקודה זו, בניגוד להוראות לפי סעיף זה, דינו – מאסר שנה או קנס 19,300 שקלים חרשים.

60. בסעיף 231ד(2) לפקודה, במקום ”אותו רשימון” יבוא ”אותה הצהרת ייבוא”.

ד ב ר י ה ס ב ר

יירע תקפה מחמת פגם בצורה, טעות או השמטה שחלו בה, אם אין בהם כדי לפגוע בעיקר או להטעות.”

לבסוף, מוצע להחיל כאמור את סעיף 139 לחוק מס ערך מוסף הקובע הוראת עיגול סכומים החסרה כיום בפקודה, ואת סעיף 141 לחוק האמור שעניינו המצאת מסמכים.

סעיף 59 סעיף 231 לפקודה מחיל לעניין המכס את הוראת סעיף 142 לחוק מס ערך מוסף לעניין איסור גילוי מידע. מוצע לקבוע, בסעיף 2א231 לפקודה כנוסחו המוצע, הוראה נפרדת לעניין זה, במתכונת של סעיף 142 הנוכח לעיל, ובתוספת חריג הנובע מתפקידו של המכס באכיפת דיני הייבוא והייצוא שלפיו תותר מסירת מידע לרשויות ציבוריות לצורך ביצוע תפקידן בתחום חוקיות הייבוא והייצוא. יובהר כי המידע שיועבר לרשויות המוסמכות יהיה רק המידע שנדרש לשם בדיקת חוקיות

מוצע להחיל לעניין הפקודה את סעיף 108(א) לחוק מס ערך מוסף אשר קובע כי ”כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות על פיו רשאי המנהל –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו ידיעות הנוגעות לענין ולאפשר לו לעיין במסמכים וברוגמאות הנוגעים לענין ולצלמם;

(2) לדרוש מהחייב במס למסור לו פנקסים, מסמכים, רוגמאות וידיעות הנוגעים לענין, לרבות סימני זיהוי שנמסרו לו מאת המנהל ובלבד שמה שנמסר כאמור יוחזר תוך שלושה חדשים מתאריך קבלתו אם לא הוגשה לפני כן קובלנה על עבירה על חוק זה.”

עוד מוצע להחיל לעניין הפקודה את סעיף 135 לחוק מס ערך מוסף, שלפיו ”כל פעולה שנעשתה לפי חוק זה לא

¹⁴ ס”ח התשכ”ז, עמ’ 136.

¹⁵ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 210.

61. אחרי סעיף 232 לפקודה יבוא: הוספת סעיף 232א
- "תיקון התוספת 232א. שר האוצר רשאי, בצו, בהסכמת שר המשפטים, לתקן את התוספת, ובלבד שסכום העיצום הכספי שייקבע בשל הפרה של הוראה מההוראות לפי סעיף 232, כמפורט בטור ב' בתוספת, לא יעלה על 50,000 שקלים חדשים."
62. בסעיף 233 לפקודה, בכותרת השוליים, במקום "בתסקיר" יבוא "במצהר". תיקון סעיף 233
63. אחרי סעיף 238 לפקודה יבוא: הוספת סעיף 238א
- "הקלות בהליכי ייבוא לגורמים מאושרים 238א. לצורך הקלה על תהליכי סחר החוץ, אבטחת שרשרת האספקה העולמית וחיוזוק אמצעי הביטחון בתהליכים אלה, רשאי המנהל להעניק לגורמים שיאשר הקלות בהליכי ייבוא לפי פקודה זו; המנהל יורה על סוגי הקלות כאמור שיינתנו ועל התנאים שלפיהם יינתנו ההקלות."
64. בסעיף 239 לפקודה, במקום "רשמון" יבוא "הצהרה" ובמקום "שהותרו טובין" יבוא "שניתנה לגבי טובין שנכללו בהצהרה התרה". תיקון סעיף 239א
65. בסעיף 239 לפקודה – תיקון סעיף 239ב
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "רשמון תעודה וכל מסמך המוצאים על פי חוק זה" יבוא "כל מסמך שמוציאה רשות המכס לפי הוראות פקודה זו" ובמקום "בהם, אינם טעונים" יבוא "בו, אינו טעון";
- (2) סעיף קטן (ב) – בטל.
66. אחרי סעיף 241 לפקודה יבוא: הוספת תוספת

תוספת

(סעיף 223ב(ד))

ההוראה	סכום העיצום הכספי בשקלים חדשים
(1) בעל רישיון מחסן שלא ניהל רישומים בהתאם להוראות המנהל, בניגוד להוראות תקנה 23(א) לתקנות המכס, התשכ"ו-1965 ¹⁶ (בתוספת זו – תקנות המכס)	5,000
(2) בעל רישיון מחסן שלא הגיש למנהל דוח שנתי על המלאי בהתאם להוראות תקנה 23 לתקנות המכס	5,000

דברי הסבר

שרשרת האספקה הבינ-לאומית. במסגרת התכנית ניתנות הקלות בהליכי הייבוא לחברות שעומדות בקריטריונים של איתנות פיננסית וציות להוראות המכס, ובקריטריונים ביטחוניים. כדי להסדיר בחוק את הפעלת התכנית בישראל, מוצע להסמיך את המנהל לתת הקלות לגורמים שיאשר ולקבוע תנאים למתן אישורים כאמור. יצוין כי תיקון דומה לתיקון המוצע בסעיף זה נכלל בהצעת החוק להעמקת הגבייה, וכאמור, הליכי החקיקה לא הושלמו.

סעיף 65 סעיף 239 לפקודה קובע הוראות לעניין פטור מחתימה על מסמכים המוצאים לפי הפקודה.

הייבוא והייצוא באותו מקרה ספציפי. כך, למשל, לא יימטר מידע מזהה על המייבא או בעל הטובין מכוח פסקה (1) בסעיף קטן (א) המוצע, מקום שאין הדבר נדרש לשם בדיקת חוקיות הייבוא או הייצוא באותו מקרה.

סעיף 63 תכנית "גורם כלכלי מאושר" היא תכנית וולונטרית לאבטחת שרשרת הסחר העולמית. התכנית, שאומצה בידי רשויות המכס בישראל בשנת 2005, מבוססת על מסמך מסגרת ה-SAFE (Secure and Facilitate Global Trade) של ארגון המכס העולמי (WCO), וקובעת סטנדרטים אחידים לאבטחת

¹⁶ ק"ת התשכ"ו, עמ' 274.

5,000	(3) בעל רישיון מחסן שלא שמר מסמך בניגוד להוראות תקנה 23 לתקנות המכס;
10,000	(4) בעל רישיון מחסן שלא הודיע למנהל על שינוי שחל בפרט שמסה, בניגוד להוראות תקנה 23 לתקנות המכס;
40,000	(5) בעל אמצעי שליטה בבעל רישיון מחסן שהעביר אמצעי שליטה בו בניגוד להוראות תקנה 23(ד) לתקנות המכס;
25,000	(6) בעל רישיון מחסן שהעביר את ניהול המחסן והפיקוח עליו לאחר, בלא אישור המנהל, בניגוד להוראות תקנה 23(ו) לתקנות המכס;
25,000	(7) בעל רישיון מחסן כללי שאחסן במחסן טובין בניגוד להוראות תקנה 23(ו) לתקנות המכס;
10,000	(8) בעל רישיון מחסן שלא המציא למנהל הצהרות ותעודות, בניגוד להוראות תקנה 23 לתקנות המכס.

67. בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 –

תיקון חוק מס ערך מוסף

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "המס" יבוא:

"הצהרת ייבוא" – כמשמעותה בסימן ה' לפרק רביעי לפקודת המכס;

"הצהרת ייצוא" – כמשמעותה בסימן ב' בפרק שישי לפקודת המכס";

(2) בסעיף 11א, במקום "כשהרשימון לצריכה בארץ ערוך" יבוא "כשהצהרת הייבוא ערוכה";

(3) בסעיף 30(א)(1), במקום "אם הותר לגביהם רשימון ייצוא או מסמך אחר שאישר לעניין זה המנהל" יבוא "אם הוגשו לגביהם הצהרת ייצוא או מסמך אחר שאישר לעניין זה המנהל, וניתנה לגביהם התרה";

(4) בסעיף 38(א), במקום "ברשימון יבוא" יבוא "בהצהרת ייבוא", במקום "רשימון היבוא" יבוא "שהצהרת הייבוא", במקום "נושא את שמו" יבוא "נושאים את שמו" ובמקום "הרשימון" יבוא "ההצהרה";

(5) בסעיף 40, במקום "ברשימוני יבוא" יבוא "בהצהרות ייבוא";

(6) בסעיף 40א, במקום "רשימון היבוא" יבוא "הצהרת הייבוא";

(7) בסעיף 69א –

(א) בסעיף קטן (א) –

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 67 ו-68 החוק, מוצע לתקן את חוק מס ערך מוסף וחוק מס קנייה לצורך התאמת הוראותיהם להוראות החוק המוצע בנושא תשלום המס בייבוא, וכן לצורך

מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע, בדומה לקבוע בסעיף 134 לחוק מס ערך מוסף, כי פטור כאמור יחול רק לעניין מסמכים שמוציאה רשות המכס.

¹⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשע"ז, עמ' 390.

(1) בפסקה (4), במקום "רשימוני הייצוא" יבוא "הצהרות הייצוא" ובמקום "שהותרו בתקופת הדוח" יבוא "שניתנה לגבי הטובין הכלולים בהם התרה בתקופת הדוח, ושנכללים בדוח";

(2) בפסקה (5), במקום "רשימוני הייבוא" יבוא "הצהרות הייבוא";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "רשימון יבוא ורשימון יצוא" יבוא "הצהרת ייבוא והצהרת ייצוא" ובמקום "מספרם" יבוא "מספרן";

(8) בסעיף 89, במקום "בעת התרת רשימון היבוא לצריכה בארץ" יבוא "במועד תשלום המכס עליהם לפי הוראות סעיף 123 לפקודת המכס";

(9) בסעיף 95(א1), במקום "רשימוני יבוא" יבוא "הצהרות ייבוא".

68. בחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952¹⁸, בסעיף 10(א1), במקום "בשעת פדייתם מפיקוח רשות המכס" יבוא "במועד תשלום המכס עליהם לפי הוראות סעיף 123 לפקודת המכס".

69. בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]¹⁹, בסעיף 158ב, אחרי פסקה (2) יבוא: "2א) פקודת המכס;

(ב) חוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952;

(ג) פקודת תעריף המכס והפטורים, 1937".

70. בחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964²⁰, בסעיף 3א(ב) –

(1) ברישה, במקום "רשימונים לעניין סעיף 25 לפקודת המכס" יבוא "הצהרת ייבוא לפי סימן ה' בפרק רביעי לפקודה המכס או הצהרת ייצוא לפי סימן ב' בפרק שישי לפקודה האמורה (בסעיף זה – הצהרות)";

(2) בפסקאות (1) ו-(2), במקום "רשימונים" יבוא "הצהרות".

71. בחוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-1991²¹ –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "יבואן" של טובין, במקום "שהותר לו רשימון לצריכתם של הטובין בארץ" יבוא "שהגיש הצהרת ייבוא לצריכה בארץ כאמור בסעיף 62(א1) לפקודה האמורה (להלן – הצהרת ייבוא לצריכה) וניתנה התרה לגבי הטובין הכלולים בהצהרה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפקודה. מאחר שהצורך בקבלת החלטות מיסוי ובהוראות המסדירות נושא זה, קיים לגבי כל חוקי המס, מוצע לתקן את סעיף 158ב האמור ולקבוע חוקים נוספים שההסדר יחול עליהם: פקודת המכס, חוק מס קנייה ופקודת תעריף המכס והפטורים, 1937.

סעיפים מוצע לתקן הוראות בחוק סוכני המכס, חוק 70 עד 72 היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-1991, וחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015, כדי להתאימן למונחים "הצהרת ייבוא" ו"הצהרת ייצוא" כמשמעותם בהצעת חוק זו.

התאמת הוראותיהם למונחים החדשים המוצעים בהצעת חוק זו במקום רשימון (הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא) ובמקום רישום לייבוא או לייצוא.

סעיף 69 פרק שני ב' בחלק ט' לפקודת מס הכנסה קובע הוראות לעניין מתן החלטות מיסוי, המוגדרות בסעיף זה כ"החלטה בכל הנוגע לחבות המס של מבקש, לתוצאת המס או להשלכה על חבות המס שלו, בשל פעולה שביצע...". בפרק זה מוסדרת הסמכות למתן החלטת מיסוי, אופן הגשת הבקשה להחלטה כאמור וההשלכות שישנן למתן החלטה. פרק זה חל כיום גם על החלטות מיסוי לפי חוק מס ערך מוסף וחוקי מס נוספים המפורטים בסעיף 158ב

¹⁸ ס"ח התשי"ב, עמ' 344; התשע"ו, עמ' 286.

¹⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ז, עמ' 954.

²⁰ ס"ח התשכ"ה, עמ' 16; התשס"ה, עמ' 745.

²¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 38; התשע"א, עמ' 190.

(2) בסעיף 32(ב)(1), במקום "רשימונים שהותרו לפי פקודת המכס" יבוא "הצהרות ייבוא לצריכה שניתנה לגבי הטובין הכלולים בהן התרה לפי פקודת המכס (להלן – התרה לצריכה בארץ)";

(3) בסעיף 45 –

(א) בפסקה (1), במקום "התרת הרשימון לצריכה בארץ" יבוא "מתן ההתרה לצריכה בארץ לגביהם";

(ב) בפסקה (2), במקום "התרת רשימון היצוא" יבוא "התרתם ליצוא" ובסופה יבוא "לעניין זה, "התרה לייצוא", של טובין – מתן התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייצוא לפי הוראות סעיף 103 לפקודת המכס".

72. בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו–2015²², בסעיף 100(2), במקום "רשימון כמשמעותו" יבוא "הצהרת ייבוא כהגדרתה".

תיקון חוק הגנה
על בריאות הציבור
(מזון)

²² ס"ח התשע"ו, עמ' 90.

